Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 277. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ГРУДНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 20, 1978 No. 277. VOL. LXXXV.

КРАЙОВА РАДА УККА ВІДБУЛА СВОЄ ЗАСІДАННЯ, ПЕРЕВЕЛА ЗМІНИ ОСІБ НА ПОСТАХ І ЗАСТАНОВЛЯЛАСЯ НАД ПЛЯНАМИ НА МАЙБУТНЄ

Ню Йорк, (В. Л-ць). — У суботу, 16-го грудня ц. р., тут у приміщеннях УККА відбулося кінцеве у цьому році засідання Крайової Ради цієї громадської надбудови (в ранніх годинах радила Екзекутива УККА), на якому, крім вислухання, продискутовання і схвалення річних звітів Екзекутиви та Президії Крайової Ради, присутні члени обговорили багато інших важливих справ, які визначатимуть діяльність УККА на майбутнє.

Згідно з домовленням про ротацію на пості екзекутивного заступника президента УККА між УНСоюзом, УБСоюзом, СУК „Провидіння" і УНПомічю, на цьому ж засіданні переведено зміни осіб на постах, що їх формально перебрав дотеперішній екзекутивний віцепрезидент Іван Олексин, відчитавши відповідну заяву у цій справі. Від січня 1979 р. пост екзекутивного віцепрезидента УККА виконуватиме о. монсеньйор Р. Москаль, голова СУК „Провидіння". Рівнож наступила зміна на пості заступника президента від Центральних Молодечих Виховних Організацій. Цей пост перебрав д-р Асколд Лозинський, а дотеперішня заступниця президента пані Слава Рубель очолила референтуру молоді в Екзекутиві УККА. Таку постанову винесла нарада ЦМОрганізацій 3-го листопада 1976 р., а Крайова Рада тільки формально прийняла це до уваги.

Збірка на Український Народний Фонд УККА, акція III Конгресу СКВУ, звідомлення з діяльности Екзекутиви УККА за 1978 рік, проект прелімінаря бюджету на 1979 р., пляни праці УККА на 1979 рік, прийняття нових членів (крайових організацій) в систему УККА та ряд інших справ були предметом докладного обговорення і рішення цілоденних нарад Екзекутиви і Крайової Ради Українського Конгресового Комітету Америки.

Наради, що їх, як вже сказано, попередило засідання Екзекутиви, відкрив і ними проводив екзекутивний віцепрезидент, а тим самим голова Крайової Ради, Іван Олексин; секретарював ред. Ігор Длябога. На самому початку нарад обрано, з огляду на неактивність попередньої особи, другого секретаря КР, що ним став мгр Орест Щудлюк з Бостону, відомий політичний і громадський діяч.

Після звичайних формальностей, а головно прийняття порядку нарад тощо, адміністративний директор УККА мгр Іван Базарко запропонував Крайовій Раді прийняти в члени Лігу Українців-Католиків, яка начисляє 709 членів, Демократичне Об'єднання репресованих українців із Совєтського Союзу (ДОБРУС) і Асоціяцію Українців в Америці (АУА) з передумовою зміни відповідної точки статуту (АУА), яка каже, що Асоціяція являється організацією організацій. На нарадах Екзекутиви, про що інформував д-р А. Лозинський і мгр І. Базарко, була мова також про журнал „Наш Голос", який систематично критикує політику УККА. Якщо редакція журналу і в будучому вестиме таку лінію супроти УККА, то АУА повинна скласти заяву, що „Наш Голос" не є органом цієї установи.

Пані Уляна Дячук, касир УККА, зачитала і пояснила прелімінар бюджету на 1979 рік, який передбачає 232 000 долярів прибутку, що має вплинути з вплат на УНФонд УККА, внесків організацій, збірки на Інформаційне Бюро у Вашингтоні, видавництво і відсотків від ощадностей. Звітуючи про касу УККА, пані Уляна Дячук підкреслила, що збірка на УНФонд дуже припинилася з огляду на III Конгрес СКВУ і просила продовжити речинець збірки на місяць грудень і січень. Пропозицію прийнято, як також, наголошено пригадку, що сума УНФонду від індивідуальних осіб виносить 25 долярів, але багато платників цієї постанови не додержується. Згідно з думкою У. Дячук, громада повинна до кінця

(Закінчення на стор. 6)

Менор коледж дякує УНСоюзові за пожертву

Дженкінтавн, Па. — Сестра Міріям Кляра, ЧСВВ, президент Менор Джуніор коледжу, висловила формальну подяку Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу за пожертву в сумі 250 дол. на розбудову Студійного Осередку Української Культури при цьому коледжі.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу переслав чека на згадану суму 6-го грудня ц. р., відмічуючи, що цю, як і ряд інших пожертв на громадські цілі, встановила 29-та Конвенція УНСоюзу, яка відбулася в Піттсбургу минулого травня.

Проф. Микола Богатюк братиме участь у Міжнародній Економічній Конференції

Відень. — Д-ра Миколу Богатюка, відомого економіста-науковця, знавця і дослідника економіки України та професора економіки в Ле Мойн коледжі, Сиракюзи, Н. Й., запрошено до участи в Міжнародній Економічній Конференції, яка відбудеться у травні 1979 року у Відні, Австрія.

Професор Богатюк виступить із науковою доповіддю про економіку України 1920-их років, як також і буде головою сесії про економіку новітньої Еспанії після-Франківської доби.

Проф. Микола Богатюк є дійсним членом НТШ та довголітнім членом головної управи НТШ-А, колишнім головою Постійної Конференції Українських Студій при Українським Науковім Інституті Гарвардського університету і головою Відділу Суспільних Наук ПКУС, організатором низки наукових конференцій та сесій про Україну на американських наукових конференціях, автором праць про економіку України і Східньої Европи та постійним співпрацівником і автором економічних коментарів українського Відділу „Голосу Америки". Він є членом багатьох українських та американських професійних асоціяцій.

Від декількох років проф. Богатюк веде вищий економічний курс про економіку України XX сторіччя у Ле Мойн коледжі — єдиний того року економічний курс що його викладається від цю пору у якомунебудь університеті або коледжі.

У Каліфорнії поширюється епідемія „російської інфлюенци"

Лос Анджелес. — Стейтові медичні власті у Каліфорнії повідомляють, що у повіті Орандж сильно поширились занедужання на т. зв. „російські інфлюенцу", зокрема серед дітей.

Д-р Мортон Нелсон, член повітового департаменту здоров'я, заявив, що відсутність дітей у публічних школах повіту зросла з пересічно 10 відсотків до 50 відсотків, що кваліфікується як епідемія. Згідно з лябораторійними дослідами віруса, якому надано назву „російська інфлюенца", він атакує дітей частіше і гостріше як дорослих осіб. Власті побоюються поширення епідемії на цілий стейт.

Раніше медичні власті остерігали перед поширенням „російської інфлюенци" в ЗСА у цьому році. Кілька випадків занедужання на цього типу вірус вже занотовано у стейтах східнього побережжя країни.

Вибито однодолярову монету зі зображенням С. Б. Антоні

Філядельфія, Па. — У середу, 13-го грудня, тут в Американському Бюрі вибивання Грошей започатковано вибиття нових однодолярових монет, які зображують профіль обличчя жінки-суфражистки Сузан Б. Антоні. Вибиття монет відбулося в присутності трьох жінок — членів Конгресу: репрезентантки Мері Ровз Окар — демократки з Огайо; Патриції Шродер — демократки з Кольорадо та Маргарет М. Геклер — республіканки з Массачусетс.

На протязі часу поміж груднем і першими тижнями липня 1979 року, в час, коли саме випустять монети в обіг, випродукують більше чим пів більйона цих нових монет — які розміром будуть між 25-центовою і півдоляровою монетами. Остання однодолярова монета, що її випущено в обіг у 1934 році, яка зображувала голову Статуї Свободи, зображувала символ, а ця нова монета є перша, що представляє жінку, яка дійсно існувала.

С. Б. Антоні, яка провадила кампанію на протязі довгих років в обороні прав жінки і за право жінок брати участь в голосуванні, померла в 1906 році, тобто чотирнадцять років перед тим, коли внесено поправку до Конституції ЗСА — з проголошенням права жінкам брати участь в голосуванні.

СССР запросив американську балерину на гостинні виступи

Ню Йорк. — Елеонор Д'Антуоно, прима-балерина Американського Балетного Театру, є першою американською балериною, яку Совєтський Союз запросив на гостинні виступи з Балетом Кіровського театру з Ленінграду. Е. Д'Антуоно виїжджає до СССР вже під кінець цього місяця та після кількох проб виступатиме в Ленінграді, Харкові, Вільнюсі, Ризі і Донецьку. Її партнером в головних ролях буде міжнародної слави танцюрист Ганс Майстер, який є рівнож балетним режисером Оперного Театру в Цюріху, Швайцарія.

Елеонор Д'Антуоно є уродженкою Кембріджу, Масс., де вчилася балету у Вірджінії Вілліямс. Вона стала професійною танцюристкою вже на 14-му році життя, виступаючи з Балетом Рюсс з Монте Карльо. Ставши солісткою на 16-му році життя, Д'Антуоно виступала у славному Балеті Джоффрі, а з 1961 року є прима-балериною Американського Балетного Театру.

Балерина Елеонор Д'Антуоно

Світові футбольні мистецтва дали прихід в сумі 26,8 мільйона долярів

Цюріх, Швайцарія. — Міжнародна Федерація Футбольних Союзів (ФІФА) подала до відома, що світові футбольні чемпіонати, які відбулись минулого літа в Аргентині, дали прихід на загальну суму 26,8 мільйона долярів.

Прихід з продажу квитків, передавання змагань на телебаченні, реклям на стадіонах і продажу різних емблем дав суму 40,216,909 долярів. Видатки у зв'язку з влаштуванням цього тритижневого турніру виносили 13,366,506, що дало чистий прихід в сумі 26,850,403. Він був розділений на три частини: 10 відсотків задержала ФІФА, 25 відсотків одержала Аргентина, а 65 відсотків поділено поміж 16-ма фіналістами мистецтв. Як відомо, переможцем-чемпіоном вийшла Аргентина.

„Срібна свиріль" — нова збірка поезій Міри Гармаш

Філядельфія (Л. Б.). — У Філядельфії вийшла друком четверта книжка поезій Міри Гармаш „Срібна свиріль". Поезії у цій збірці мають музичні форми такі, як: „Бароколя", „Ноктюрн", „Дивертисмент", „Прелюдія", „Інтермеццо", „Пастораль", „Токата" тощо.

Крім цієї збірки поетка видала досі такі твори: „Віднайдені роки" (поезії 1968), „Райдуга в пітьмі" (поезії 1972), „Марія Люїза (поема 1973), а ще перед тим у 1966 році віршовану казку „Журавлі".

Усі твори Міри Гармаш графічно оформив мистець Роман Василишин. Вони одержали прихильні, а то й захоплені оцінки від відомих українських літературознавців: проф. д-ра Григора Лужницького, д-ра Луки Луцева, проф. д-ра Богдана Романенчука, мгр Ірини Пеленської, а теж від різних письменників і поетів.

„Срібну свиріль" можна замовляти, пересилаючи 3.50 дол. на таку адресу: „Ельдорадо", 5740 Н. 5-та вул. Філядельфія, Па.19120.

ОПЕК ПІДВИЩУЄ ЦІНИ НАФТОВОЇ РОПИ НА 14,5 ВІДСОТКА

Абу Дабі. — Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК), закінчивши дводенні наради у цій столиці Об'єднаних Арабських Еміратів, проголосила підвищення в ціні нафтової ропи на 14,5 відсотка, яке буде примінене в чотирьох стадіях, починаючи від 1-го січня 1979 року.

Встановлення вищих цін 13-ма країнами - членами ОПЕК-у — перше за останніх 18 місяців — викликало шок і розчарування в столицях усіх держав, які імпортують нафтову ропу. Негайно після проголошення цього рішення Білий Дім звернувся до країн ОПЕК-у з вимогою перевірити конечність такого високого підвищення, яке на думку речників уряду ЗСА поважно загрожує світовій економічній стабільності та боротьбі з інфляцією.

Секретар енергетики ЗСА Джеймс Шлесінджер заявив, що в наслідок високого підвищення ціни на нафтову ропу та вже існуючого браку бензини без олива (unleaded gasoline), ціни на бензину в ЗСА зростуть на 5 до 6 центів на гальон в найближчих місяцях. Крім цього слід сподіватись зросту цін на продукти, при виробництві яких вживається нафтову ропу.

Згідно з проголошеним пляном ОПЕК-у, ціни нафтової ропи збільшаться на 5 відсотків у першому кварталі нового року, починаючи від 1-го січня, а далі — на 3,8 відсотка у квітні, 2,3 в червні та 2,7 відсотка в жовтні. Це збільшить ціну 42 гальонової бочки з теперішніх 12.70 долярів до 14.54 доляра.

Речники Савдійської Арабії, найбільшого у світі експортера нафтової ропи, заявили, що ця країна противилась такому високому підвищенню, сподіваючись вдержання стопи поміж 5 і 10 відсотками. Вони свідомі того, що високе підвищення може причинитись до рецесії в індустріяльних країнах Заходу, а це своєю чергою може відбитись негативно на країнах-експортерах нафтової ропи. Такі ж побоювання рівнож висловлюють західні експерти.

Передбачають зміни в уряді Ірану

Тегран, Іран. — Колишній прем'єр-міністер Ірану Алі Аміні, головний посередник у переговорах між шахом Мохаммедом Реза Паглеві і його політичними противниками, в кінці минулого тижня заявив кореспондентам, що Шах протягом кількох найближчих днів знову змінить склад уряду, а саме, що тим разом до нього увійдуть переважно цивільні особи. Аміні при тому відмовився входити в подробиці і не подав навіть прізвища особи, яка мала б замінити ген. Голяма Реза Азгарі на пості прем'єра. Він, однак, відмітив, що у складі нового уряду не буде членів Національного Фронту, тобто головної опозиційної групи.

У зв'язку з тим політичні спостерігачі думають, що сама зміна уряду не дасть бажаних успіхів і не спричиниться до скорого заміщення в країні, бо зкції противників Шаха і вимоги щоб він зрікся престолу правдоподібно будуть продовжуватись під проводом власне Національного Фронту, який очолює ввесь опозиційний рух.

На думку Аміні, шах Реза Паглеві в скорому часі мусить рішитись на якісь значніші реформи, якщо він хоче запобігти громадянській війні в Ірані та евентуальній зміні у самій конституційній структурі. Колишній прем'єр думає, що передання влади в руки цивільних політиків дещо зменшить розрухи в країні, але не розв'яже самої проблеми.

Китай випробовував атомову бомбу

Вашінгтон. — Речники Федерального Департаменту енергетики поінформували кореспондентів, що Китайська Народна Республіка знову випробовувала свою атомову бомбу біля місцевості Лоп Нор, де вже раніше проводили подібні вибухи. Сила атомової експльозії досягала 20 кілотонн. Кореспонденти відмічують, що це вже друге випробовування атомової бомби в Китаї в цьому році. Перший вибух переведено 14-го березня ц. р. і китайські спеціялісти вважали його дуже успішним.

Крім випробовувань атомових бомб, в Китаї часто переводять маневри ракетних військ і ракетної зброї взагалі. Згідно з інформаціями Лондонського інституту для стратегічних студій, Китай сьогодні посідає біля 1500 ракет середнього засягу і більшу кількість ракет близького засягу.

Нікараґуа проголосила амнестію для 400 політв'язнів

Манагуа, Нікараґуа. — Президент Анастазіо Сомоза проголосив амнестію для 400 політичних в'язнів у Нікараґуї, ідучи на зустріч вимогам опозиційних груп та відкриваючи двері до дальших переговорів в справі плебісциту. Амнестію проголошено в п'ятницю, 5-го грудня, а вже в неділю, 7-го грудня, коли почались переговори тут в амбасаді Гватемалі щодо плебісциту, власті звільнили біля 60 політв'язнів.

Представники правлячої Ліберальної партії і т. зв. Широкого Опозиційного Фронту, в склад якого входить 15 опозиційних груп, почали наради в справі плебісциту в присутності тричленної комісії посередництва, яка діє з рамени Організації Американських Держав (ОАС). У склад комісії входять представники ЗСА, які погодились дати технічну допомогу для переведення плебісциту в Нікараґуї.

Раніше минулого тижня Сомоза погодився на дві інші передумови Широкого Опозиційного Фронту, скасувавши стан облоги та значно полегшивши цензуру на засоби інформації. Порядок нарад переговорів у гватемальській амбасаді включає, крім справи плебісциту, питання встановлення демократичного ладу в Нікараґуї.

РІЗДВЯНА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — У неділю, 24-го грудня, о год. 12:30 по пол. на 30-му телевізійному руслі буде передаватися українська різдвяна програма у виконанні мішаного хору „Дніпро" та дітей Української Вечірньої Парафіяльної Школи в Гартфорді під керівництвом Олександра Пришляка.

Крім колядок і щедрівок, будуть показані українські різдвяні звичаї з відповідним поясненням п-і Зірки Рудик.

ОРГАНИ КҐБ ОРГАНІЗУЮТЬ ЦЬКУВАННЯ І НАГІНКУ НА ВАСИЛЯ СТУСА

Василь Стус

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У Самвидаві СССР поширюється довший документ, який дає свідчення про безперервну організовану кампанію, що її веде КҐБ та його вислужники проти українського поета Василя Стуса. З документу видно теж до яких розмірів органи КҐБ сьогодні роз'ятрюють ненависть російських шовіністів до українців та інших неросійських народів.

Василь Стус був арештований в 1972 році і засуджений на 5 років таборів і 3 роки заслання. Після відбуття свого терміну в Мордовських таборах, Стус тепер перебуває на засланні в Тенкінському районі Магаданської области (пос. Матросово, Центральная 37/33), де працює в копальнях, у дуже важких умовах. Магаданська область — це найдалі висунена на північ територія СССР, в якій пересічна температура взимку є від мінус 19 до мінус 48 ступенів Цельзія.

Повний текст цього документу буде надрукований в „Сучасності". Тут поміщені деякі уривки з нього.

„В липні 1978 року „Ленинское знамя" (газета Тенькінського району Магаданської области) надрукувала в трьох числах — підвалом — статті „Друзі і вороги Василя Стуса" (1. „Несподівані зустрічі", 2. „Чужий серед своїх", 3. „Хай люди знають..."). Автор статтей — А. Супряга. В дальших липневих і серпневих числах появилися „Відклики на статтю „Друзі і вороги Василя Стуса".

В.Стуса порівнюють і ототожнюють з фашистами... Автор статті покликається теж не раз на людей, з якими спеціяльно розмовляв про Стуса — на робітників в шахті, де працює Стус, на медичний персонал лікарні, де він лікувався.

А. Супряга розмовляв з сестрою-адміністратором лікарні і вона, оповідаючи про Стуса, згадує свої зустрічі з фашистами (в дитинстві): „Підійшли три фашисти, посинілі від зимна...На вузьких устах — усмішка, а в очах — злість: Як у того, що лежав у нас в лікарні..."

А ось наведені в статті вислови інших „співбесідників' А. Супряги: „Фанатик. До такої міри наладнений ворожою ідеологією, що не можеш вийти з дива". „Якісь знайомства у нього за кордоном. Посилки отримує з Федеральної Республіки Німеччини, Канади. Та хоч би щось путнього, а то вівсянку, чай, риж, сухе молоко, зупи-концентрати посилають в пакунках..."

У другій частині статті „Чужий серед своїх" — Супряга повідомляє: ...„Стусу 40 років...Трудовий стаж В. Стуса нараховує 11 років... Як літератор він відомий тільки серед купки таких, як він відступників, які не хочуть працювати на користь Країни Рад. Якраз на таких випадкових людей і розраховують антикомуністи."

І висновки другої частини: „Які права він обстоює? — запитує Георгій Ковалев, а з ним й сотні українців, які працюють у шахті—...

У третій частині статті „Друзі і вороги Василя Стуса" написано: „На рівні своїх ідейних наставників і сам Василь Стус. Проживаючи в Києві, він виготовлював, зберігав і розповсюджував наклепницькі документи, які зневажливо радянський лад — так державний, як і суспільний. Якраз за це народний суд і визначив йому міру покарання — ув'язнення, а після цього заслання, яке він тепер відбуває в копальні ім. Матросова".

Після опублікування цієї статті в копальні відбулися збори, на яких обговорювали поведінку Стуса. Виступивши на цьому зібранні, Стус сказав:

„...По фоці брехунів — весь офіцоз ... Доводити свою правоту, серед кривоприсяжників — марна справа... На вашу думку, я

(Закінчення на стор. 6)

Помер український совєтський письменник Петро Панч

Київ. — 1-го грудня 1978 року на 88-му році життя помер відомий український совєтський письменник Петро Йосипович Панч.

Петро Панч (справжнє прізвище Панченко) народився 4-го липня 1891-го року в місті Валках на Харківщині в сім'ї селянина. Навчався у початковій школі, землемірному училищі. Працював землеміром і журналістом. Член Комуністичної партії з 1940 року. Брав участь у Першій світовій війні, а під час революції був по большевицькому боці. У 1923-32 роках працював у редакції журналу „Червоний шлях", а під час Другої світової війни працював у АН УССР (м. Уфа) і Всесоюзному радіокомітеті.

Перші збірки оповідань і повістей появилися у двадцятих роках — „Там, де верби над ставом" (1923), „Солом'яний дим" (1925), „Мишачі нори" (1926). Починаючи з 1926 року, появляються повісті й романи. „З моря", „Без козиря", „Голубі ешелони", „Повість наших днів" та інші.

У „Голубих ешелонах" (1926), де він сатирично зображує українську національну революцію й Армію УНР, деякі герої були наділені позитивними рисами, що, очевидно, викликало гостру реакцію совєтських критиків і змусило Петра Панча, наділеного „комуністичною ідейністю" переробити свій твір у 1956 році „в дусі комуністичної оцінки української революції". Цією переробкою повісті, П. Панч „розпочав велику справу боротьби з українськими буржуазними націоналістами", — пише „Літературна Україна".

П. Панч уводить „виробничу тематику" в українську совєтську літературу в „Повісті наших днів". З 1930 року творчість Панча присвячена темі колективізації — цикл „Муха Макар" та інші. Він також автор романів з історії громадянської війни „Облога ночі" (1935) і „Олександер Пархоменко" (1939) та історичного роману „Гомоніла Україна", написав ряд оповідань і повістей для дітей.

Вірність комуністичній партії, служіння совєтському режимові, повсякчасне дотримування методи „соціялістичного реалізму" поставили Петра Панча в ряди „зачинателів української совєтської літератури" в Україні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії) і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На Далекому Сході — зміни

Проголошення взаємного визнання ЗСА й Китайської Народної Республіки та недалекого встановлення дипломатичних зв'язків поміж Вашінґтоном і Пекіном, тобто вже з першим днем нового року, викликало деяке здивування в цілому світі, при чому майже всі країни Заходу добачають в цій „нормалізації відносин" великі користі „для всіх народів світу".

Але неменше здивування, а то й затурбовання, в різних колах викликало рішення уряду президента Джіммі Картера зірвати дипломатичні зв'язки з Націоналістичним Китаєм на Тайвані, що в основі може захитати довір'я малих держав до ЗСА як їхнього союзника й оборонця і поставити під знак запиту деякі моральні принципи закордонної політики ЗСА.

Крім речників Націоналістичного Китаю, які глибоко вражені рішенням уряду президента Картера, такі побоювання і застереження вже вспіли висловити офіційні чинники Ізраїля, одного із ключевих союзникв ЗСА на Близькому Сході, переговори якого з Єгиптом у не менш важливій для ЗСА справі мирового договору застрягли на мертвій точці. Заява президента Картера, що визнання КНР є тільки „визнанням дійсного стану" в контексті вже раніше вжитої фрази про „існування тільки одного Китаю", лише поглиблює затурбовання союзників ЗСА, які, за словами сенатора Беррі Ґолдвотера, добачають у цьому „ніж у спину Тайвану", тобто потурання силовому факторові коштом морального зобов'язання. Не зміняє ситуації запевнення уряду ЗСА, що Амерка надалі вдержуватиме „культурні, торговельні та інші зв'язки" з Тайваном, включно з продажем оборонної зброї цьому островові з 17-мільйоновим населенням, який вже з 1949 року живе під загрозою інвазії й насильного прилучення до комуністичного Китаю. Слід тільки пригадати епізод з островами Матсу і Кемой, — коли ще, до речі, комуністичний Китай не належав до „клюбу нуклеарних надпотуг", — щоб вповні зрозуміти теперішню загрозу, яка зависла над Тайваном, тим більше, що комуно-китайський лідер Гуа Куо-фенґ вже заявив, що „прилучення Тайвану до материка — це виключно внутрішня справа Китаю".

Вправді, не можна не вбачати певної логіки в настанові ЗСА до комуністичного Китаю та в послідовності президента Картера, як це ствердив Генрі Кіссінджер, який був першим американським державним мужем, що відвідав Пекін від часу приходу до влади комуністів в Китаї. Про „існування тільки одного Китаю" говорилось вже у спільному т. зв. Шанхайському комунікаті після відвідин президента Ричарда Ніксона в 1972 році та його зустрічей з Мао Тсе-тунґом і Джов Ен-лаєм. До того, твердять деякі коментатори, не можна сподіватись вічного іґнорування чисельно найбільшої країни в світі з великим мілітарним й економічним потенціялом, хоча цей останній аспект може надто сильно наголошують американські приватні підприємці, які задивляються на комуністичний Китай як на кольосальний ринок збутку. Ці та інші фактори, мабуть, і заважили на рішенні президента Картера встановити дипломатичні зв'язки з комуністичним Китаєм, хоча під цю пору неясним є питання, чи в переговорах вичерпано всі можливості запевнення територіяльної інтеґральности та безпеки Тайвану. До речі, сумніви щодо цього питання висунув республіканський сенатор Боб Дол, який вимагає негайних переслухань в цій справі Сенатською комісією міжнародних справ. Більш того, сенатор Дол уважає, що проголошення про встановлення дипломатичних зв'язків з Пекіном якраз під сучасну пору є своєрідним „косметичним ходом" для відвернення уваги від невдачі у переговорах на Близькому Сході.

Немає сумніву, що встановлення дипломатичних зв'язків поміж ЗСА й КНР, в парі з одночасним зірванням зв'язків з Тайваном, внесе зміни в міжнародній констеляції сил, коли ще й взяти до уваги неґативну реакцію Совєтського Союзу. Чи ці зміни на дальшу мету вийдуть на користь ЗСА і їхнім союзникам — покаже час.

Софія Наумович

ПЕРЕОЦІНКА ВАРТОСТЕЙ

[1]

У Франції відбувається глибока переоцінка вартостей. Це ми бачимо, наприклад, у факті, що замість соромитися за „антисемітизм", примару якого викликало інтерв'ю в „Експресі", з колишнім комісарем „жидівських справ" за Гітлера у Франції, Дарк'є де Пельпуа, французькі публіцисти заявляють: „Так це було, але тепер уже й сліду з цих страхіть немає у Франції. Але ось у СССР — що там діється!" І йдуть у рух різні свідчення та документи, почерпнуті навіть з Української енциклопедії („Фіґаро-маґазін") з 18 листопада.

А оце недавно появилося перевидання відомої книжки Андре Жіда: „Поворот із СССР", про якого в нас, українців, виробилося поняття як про наївного дурня, якому москалі показали „Патьомкінські села" й він з-поза них не добачив голоду в Україні. А тимчасом, Андре Жід ні трохи не дурніший за багатих амерериканців, які вкладають капітали в московські грабежі Сибіру, чи за наших таки, соціялістів, що повірили в „братню любов" москалів і розпустили українську армію. Тому й цікаво буде навести, зовсім не „наївні" спостереження А. Жіда, який до речі зовсім не був в Україні, але з Москви мандрував східніми кордонами України до Кавказу. Ось його цікаві вислови, і треба підкреслити, ще з 1936-7 років:

„Хто скаже чим був СССР для нас? Це була більше як вибрана країна, це був приклад, це був провідник. Це, про що ми мріяли, чого зважувалися ледве надіятися — діялося там... Я публікую цю книжку у переконанні, що помилки однієї країни не можуть скомпромітувати справу міжнародну, універсальну... Це, що вам там найрадше показують — це успіхи... Будинки напроти Кремлю закривають бандеролями їхню погань... Дефіляда триває годинами... Ці перфектні істоти витреновані, приготовані, вибрані з усіх... Але під час похоронів Горького, це не були гарні й сильні, але нещасні, зле одягнуті... Спеціяльний вагон віз нас із Москви до Орджонікідзе, колишнього Владикавказу. Нас було шість із невід'ємним перекладачем товаришкою Болею... Ми мали ще окремий сальон, де нам подавали страви... Але що нам не подобалося, це те, що ми ніяк не могли комунікуватися з рештою поїзду... Врешті, на зупинці, нам вдалося виєднати дозвіл щоб група комсомольців прийшла до нас, Їхній вагон був дуже тісний і переповнений... У порівнянні з Ленінградом, ще більше вдаряє погань Москви. Усі будинки огидні... Довга черга під закритою крамницею. — Навіщо вони приходять скоріше і що зискують на тому? — Якто що? Тільки перші щось дістануть!..." Я хотів привести якісь „сувеніри" моїм приятелям, але все тут жахливе!... Народи СССР, здається, кидаються на все, навіть на це, що в очах західняків видається огидним!... А наш Жеф Ляст, що вже вчетверте подорожує по СССР захоплюється прогресом, що зайшов від його першої поїздки!... Я сподівався не бачити вже „безпрізорних". Тимчасом у Севастополі їх повно, а ще більше в Одесі, як мені кажуть."

У кінці тієї книжки Андре Жіда є додаток „Поправки до мого „Повороту з СССР", в якому автор полемізує з тими, що його критикують за критику СССР, „Вони пишуть: 1. зловживання, які я підмітив були тільки вийняткові, 2. щоб захоплюватися сучасним станом, вистачить порівняти з тим, що було перед совєтами і 3. це тимчасове лихо має обернутися у найвище добро. Спершу всі напади на мене йшли від „правих" за моє невігластво, зате „ліві" були щасливі) присвоїли собі мої похвали і не говорили про мою „некомпетентність". Та й сьогодні не говорили б про неї, коли б я далі хвалив СССР... Я рапортував тільки наймаркантніші випадки... При чому я не оперував ніякими цифрами, ні статистиками, бо я не хотів послуговуватися цим, чого я не бачив, або не чув сам. ... Коли я подорожував з „провідником" — все видавалося мені чудове... Але я почав ясно бачити щойно тоді, коли рішився подорожувати сам і пішки та коли мав зв'язки з населенням... До чорта! Я бачив усі ті чуда: клюби, школи, парки культури... Довір'я Жана Понса хвилююче: він вірить усьому, що йому кажуть і показують — так, зрештою, як я це робив, без перевірки, без критики..."

Далі Андре Жід цитує зі совєтських газет скільки забраковано машин або й звичайних крісел у цих „чудових" фабриках. Він міркує: „Саботаж!" — скажуть, і подають як „доказ" — великі монстр-процеси, які саме проходять у Москві..."

[Продовження буде]

Михайло Кушнір

СЛОВО ДО МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ

II

Світ має сьогодні незвичайно багато ремісників, але незвичайно мало мудреців. Нещастям нашої епохи є перевага спеціялістів. Маємо в світі тисячі людей, що вміють зробити якусь частину атомової бомби, маємо в світі чимале число людей, що вміють навіть сконструювати цілу бомбу, але нам найбільше бракує людей, що знали б, як мудро покористуватися атомовою енерґією, з користю а не зі шкодою для людства і як це людство вести, щоб воно уникнуло катастрофу, в зв'язку з відкриттям атомової енерґії. В медицині, і не тільки в медицині, маємо щораз більше спеціялістів, що вміють лікувати лівий палець правої ноги, але не вміють лікувати — людини.

А втім не думаймо, що світ може обійтися без справді освічених людей. Вони відіграють більшу ролю, ніж це загалові видається. Пам'ятаймо про це, що в основах навіть такого примітивного явища, яким є совєтська система, лежить — філософія. Правильна чи помилкова, мудра чи глупа, але філософія. Дисципліна, що не служить практичним цілям, але абстрактному мисленню. Хто не знає, чим є доктрина марксизму-ленінізму в комуністичному світі, цей не знає що це комунізм. Очевидно, тим більшу ролю відіграє освіта — на Заході.

Англія, наприклад, є суспільством із чітко аристократичним устроєм. Навіть в робітничій партії чолову ролю відіграють сини лордів, а сини давніх робітничих діячів, коли визначаться, входять до пануючої еліти й самі стають або стануть лордами. Хоча більшість молодих людей вивчає практичні предмети, не вибирає „до матури" предмети, з яких „нічого не буде мати", не думаймо, що такими є всі англійці! Існує в Англії численна, навіть дуже численна кляса людей, що плинно знають латину (не говорячи вже про французьку мову), що в оригіналі читають Одиссею й Арістотеля для приємности, що розчитуються у філософічній, теологічній, історичній літературі, що насолоджуються поезією і не відчувають потреби телевізії. А також і Америка має численну інтелектуальну еліту, куди більше впливову ніж широкий загал думає.

Україна потребує багатьох ремісників. Але потребує теж людей насправді освічених. Молода людино! Коли маєш в собі нахил до шукання правдивої освіти, коли маєш цю іскру замилування до знання, як знання, а не як засобу до практичних цілей — не придавлюй в собі тієї іскри. Сьогоднішній устрій середнього й вищого шкільництва в Україні під совєтською окупацією спричинює, що Україна дошкульно відчуває брак людей із ширшою освітою. Сьогодні не можна навіть говорити про ширшу й основну освіту, зокрема в деяких ділянках: Україна може вишколити кадру добрих інженерів, але навіть мріяти не можна про добрих гуманістів: істориків, філософів, теологів, навіть філологів. Браки теперішньої системи студій в Україні повинна б доповнити еміґрація, але овечий гін гоніння за практичними цілями серед української молоді на еміґрації спричинює, що так як справи стоять сьогодні, ніщо не вказує на те, що еміґрація це завдання виконає.

Молода людино! Поперше пам'ятай про це, що хоча сьогодні в Америці потрібно тисячі інженерів, а філософів, філологів чи істориків тільки десятки, то однак гуманісти є теж потрібні, і теж з голоду не гинуть. Коли маєш гуманістичні уздібнення й замилування, — не марнуй їх! Бо виховання нового нарибку гуманістів є для України незвичайно важливою і потрібною річчю.

А подруге, також коли хтось вибрав собі практичну професію, то це зовсім не значить, що він має зрезиґнувати з загальної освіти. Спіноза міг бути філософом, шліфуючи діяманти. Тим легше можна бути філософом, будучи інженером, це значить маючи міцну підбудову математичного знання і солідну дисципліну мислення.

Україні й світові потрібні не тільки мудреці. Потрібне теж існування широкої і численної верстви освічених і розумних людей, — живучих практичним життям. Також і до практичних професій треба вносити багато мудрости і ширший погляд на світ, коли не хочемо бути тільки ремісником. Але не може бути й мови про розумну й зрівноважену публічну опінію, — яка в теперішніх часах парляментаризму й демократії відіграє таку велику ролю у збірному житті, — без існування в суспільстві міцного розумного кістяка в виді численної верстви думаючих власною головою людей, що не піддаються пропаґандивній дресурі бездушної преси, отже очитаних, розуміючих світ і загально освічених. Можна, будучи шліфувальником діямантів, бути філософом. Але можна також, будучи інженером, бути дураком. Коли хочеш бути тільки ремісником, можеш ним бути рівно добре будучи інженером чи дентистом, як будучи годинникарем чи шевцем. Але коли не хочеш бути тільки ремісником — мусиш мати загальну освіту.

Що це є загальна освіта?

(Закінчення на стор. 6)

Леся Лисак-Тивонюк

У ГРУДНЕВУ НІЧ

Груднева ніч. У кімнаті нечутно ходить самотня тиша. Немолода жінка пише листа.

— Це я, святий отче Миколаю, ця сама, що колись писала до Тебе дитячими закарлючками листи у грудневі ночі. Писала їх за порадою моєї доброї Матері, яка навчила мене вірити в Тебе, просити в Тебе ласк. Я виразно бачила тоді Тебе очима дитячої уяви. Бачила таким, яким був зображений на іконах в церкві, селянських хатах, в хаті моєї бабуні: з лагідним обличчям, предобрими очима, в золотій митрі, світлих єпископських ризах. „Так" — думалось — „Ти виглядаєш, коли приносиш у своє свято дарунки дітям". Ані на мить не було сумніву, що Ти справді є Божим Угодником-Святим.

А тепер дехто в це сумнівається. Не дивуйся і прости їм це, добрий отче Миколаю. Люди тепер у багато дечому сумніваються, і тому тепер стільки розгублених, нещасливих людей. Невіра й сумнів — це одні з хворіб нашої химерної доби, та вони, як всі хвороби, проминуть колись. Мені тільки жалко тих дітей, сердець яких не гріє вогник любови до найдобрішого із святців.

— Змалку полюбила Тебе, святий Отче, якоюсь особливою сердечною, ніжною любов'ю. Не тільки за дарунки, які клав Ти Маминими руками під подушку і біля ліжечка, хоч, як знаєш, діти бувають трохи еґоцентрики. Я полюбила Тебе, Святий, за те, що Ти допомагав людям у потребі. Звідкіля я про це знала? З Твоєї ікони, яка висіла у бабуниній хаті. На ній довкола Твоєї постаті були наче рамки з малих образочків, які представляли Твої діла на землі. В пам'ять врився один із них: на ліжку три хворі сестри. Ти відвідав їх і за Божою допомогою оздоровив.

— Щось зворушливо-тепле промовляло з цієї картинки, намальованої у минулому сторіччю, або й ще раніше. Невідомий маляр — може чернець? — представив цю подію нескладним способом, зрозумілим невченим людям і дітям: три гарні дівчини одна біля одної на широкому ліжку, накриті одним покривалом, а в дверях хатини Святець, який приніс видужання... Ця близькість сестер у недузі, а відтак у радості, мала для дитини свою вимову. Наче наслідуючи їх, я не раз увечері просилася до Маминого ліжка, щоб бути з нею поруч, як ці сестри на малюнку. Це приносило особливе почуття наближення. І водночас заспокоєння та впевности, що і Мамою, і мною опікується добрий Святий, який не допустить до нас ніякого лиха.

— Я виросла, стала зрілою жінкою, та ця дитяча звичка залишилася, доки жила Мати. Не раз приходила втомлена, розбита, розчарована зі заробітньої праці, і прилягала поруч матері на краєчку її ліжка, як колись у дитинстві. І спокій душі все тоді приходив...

— До кінця життя Мати обдаровувала мене у Твоє свято, Добрий Отче. Нічого в цьому дивного: як багато років людині не було б, вона завжди залишиться у своєї матері дитиною. Як багато років людині не було б, їй завжди потрібно тепла люблячого серця... Так казала моя Мати.

— Тому й пишу до Тебе, святий Отче, бо до Матері листи вислати не годен. Мені здається, що лист до Тебе прикликає щасливе дитинство, наближуючи до Матері, яка залишила цей світ. У навечер'я Твого Свята думки про доброту людського серця принесуть спокій втомленій душі. Пишу „людського", бо Ти Отче, був колись теж людиною, що розуміла людський смуток, горе і біду. Частина цих прикмет перейшла у материнські серця. Коли це серце перестане битися, залишається тільки надія на Твою допомогу. На невидиму, проте виразно відчуту допомогу у потребах життя. Надія на якусь дрібку тепла, яка зогріє, як колись зогрівала присутність Матері. Надія на якусь усмішку, що виплине на сумне обличчя. Надія чогось ясного, відрадного, сердечного у буднях.

— Предобрий святий Миколаю, за звичаєм діти проситимуть Тебе про дарунки, дорослі про різні ласки, від ласки здоров'я починаючи, і одержанням благодатей кінчаючи. Про що просити самітній людині? Щоб самота не була така важка, щоб бодай інколи зазнати якоїсь дрібної радости? Щоб мати настільки сил, щоб заробити на свій прожиток? Щоб хоронив Ти від великих і несподіваних ударів?

— Велике маю до Тебе прохання нині і кожного дня: даруй вічне і непроминаюче шастя тим, що відійшли вже зі земського життя, а які були мені такі дорогі. Зроби це заради Матері, яка вполла віру в Тебе. Хай у радісний Твій празник не буде смутку ні там, ні тут. Щоб давня пісня до Тебе звучала ясно й весело, як колись у дитинстві...

Груднева ніч. Тиша у кімнаті роз'яснюється невидимою присутністю Святця з предобрим, вирозумілим для людських турбот серцем.

Омелян Коваль

ПРОБЛЕМА ВКЛЮЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ

(Доповідь на Пленарній Сесії III-го Конґресу СКВУ)

(3)

Прикро і болісно. Як же інакше поступила ієрархія сусіднього нам польського народу, коли секретаріят стану хотів понад її головами ладнати справи з польським урядом. Всі як один ієрархи станули твердо по боці примаса і заявили, що вони не приймуть ніяких домовлень, бо для цього є провід польської Церкви на місці, який знає свої потреби. Така постава будує. Тому не дивно, що нарід, який має таких ієрархів, удостоївся найбільшої почести в світі — вибором нового папи.

Невпорядковані відносини в лоні наших Церков не сприяють так потрібному екуменізмові в обличчі гекатомбів жертв, що їх вони понесли в боротьбі зі силами безбожницького режиму в Україні. Українська молодь хотіла б бачити наші Церкви тісно об'єднані, кожна в своєму нутрі, завершені своїм ієрархічним устроєм і тісно зі собою пов'язані в молитовному єднанні. Це було б стимулом для молодих людей іти на службу Богові, поповнюючи священичий і монаший чини. Для цього мусять діяти духовні семінарії, бо виховані в чужих семінаріях священики, мимо їх найкращої волі, стануть ще одним чинником асиміляції нашої спільноти при помочі церкви. Цього асиміляційного процесу вже ніхто завернути не зможе.

З погляду молодечих організацій є також особливе побажання до церковного проводу. Наші молодечі організації в загальному мають своєю девізою клич: Бог і Україна! У такому випадку немає потреби при церкві організувати ще якусь парафіяльну молодь, за вийнятком суто церковних Дружин. Українська молодь в діяспорі може скріпити свою ідентичність тільки при умові, що вона буде пов'язана у світовому маштабі з Україною. Тому існування гуртка молоді при парафії без пов'язання в крайовому, чи світовому засягу на базі ідеї служби Богові й Україні буде тільки переходовим явищем, без довготривалих наслідків. Це торкається в великій мірі Південно-американських країн, де за вийнятком околиць Буенос Айреса і частинно Сао-Павльо в Бразилії, молодь є організована по парафіях. Це, очевидно, є краще якби мало взагалі не бути нічого, однак це не розв'язує нам проблеми включення нашої молоді в цілість нашого організованого життя в системі СКВУ. Є конечно зревідувати нічим не оправдане наставлення проти існуючих у світовому маштабі організацій молоді, бо вони мають і потрібний виховний ідеал, і можливості несення потрібної допомоги та інші середники дії, які зможуть тільки допомогти в зміцненні і церковного, і громадського життя на місці і то на довший протяг часу. Священик повинен допомагати існуючим християнським організаціям молоді, а не творити, конкуренційні до існуючих, організації.

Існування й дія українських молодечих організацій в лоні української спільноти в діяспорі є одним з найважливіших чинників для створення можливости включення нашої молоді в організоване громадське життя. Можна сказати без перебільшення, що молодечі виховні організації є школою для підготовки громадських діячів і громадського виховання своїх членів, активних в майбутньому членів організованої спільноти. Практично, нема іншої методи, яка могла б заступити молодечі виховні організації в підготовці майбутніх активних членів нашої спільноти і її організаторів та керівників. Тому в існуванні і дії сучасних молодечих організацій ми можемо добачуватися проєкцію нашого майбутнього суспільства в діяспорі. Усвідомлення цього факту приведе нас до далекойдучих висновків і практичних рішень.

Як можна думати про включення нашої молодої ґенерації в організоване громадське життя, якщо наша теперішня громадська організаційна структура не відводить належного місця даним організаціям і трактує їх дещо на марґінесі цілости. Так, наприклад, Комісія Українських Молодечих Організацій (КУМО) при Секретаріяті СКВУ не зуміла розвинути своєї праці, бо не було належної політики Секретаріяту, яка сприяла б такій координованій дії. З боку ж самих організацій молоді, що творили КУМО не було віри, що знайдеться належне зрозуміння в Секретаріяті для проблем молоді. Таким чином не зреалізовано проєкту допомоги на відтинку молоді в Південній Америці і не створено передумови для спільного розгляду питань нашого самозбереження і допомоги Україні, що з виховного погляду мало б першорядне значення. А цей аспект проблеми заторкує основну функцію СКВУ. Це є площина на поземі якої мусіло б заіснувати „включення" на найвищому щаблі. Молодь мусить бачити конкретну допомогу в розв'язці своїх проблем з боку старшого громадянства, а зокрема з боку українських інституцій, які репрезентують цілість нашого організованого життя.

Коли ми прийняли тезу, що вся наша теперішня діяльність, це проєкція нашого майбутнього, то в цій проєкції мусить бути місце для молоді, бо вона буде переємником нашої діяльности і наших надбань у майбутньому. Діяти інакше — це самообман, або прикривання вузького еґоїзму під громадським плащиком. Молодечі організації мають, наприклад, проблему школення виховних кадрів, випуску вишкільних і виховних матеріялів, проведення курсів, вдержання дефіцитних молодечих журналів, вдержування мистецьких одиниць, творення культурних вартостей. Досі вони мусіли ці проблеми розв'язувати у власному засягу в більшості без допомоги інших установ, чи організацій, які в майбутньому мають користатися з виховної й культурної праці цих молодечих організацій. Кожному відомо, що виховна і культурна праця в державних обставинах, побіч шкільництва, є в державному бюджеті на одному з перших місць. У наших еміґраційних умовинах залишається це питання до вирішення тим, хто на тих відтинках працює. У висліді такого ставлення приходить в багатьох випадках до розчарувань і заникання діючих клітин та відхід окремих одиниць-фахівців.

Неможливість створення центрального бюджету для наведених цілей зумовляє шукання розв'язки по громадах. Поняття „включення", або інтеґрація, імплікує пов'язаність різних громадських функцій і їх взаємодію. Так, наприклад, з громадського погляду не має багато вартости наша господарська установа, суспільна, чи приватна, якщо вона своїми доходами не ділиться з дефіцитними суспільними секторами. Ця система в нас функціонує тільки частинно. Наша громадська думка ще не спромоглася всюди зробити панівним погляд, що господарська розбудова є не сама для себе, а вона є необхідна як засіб для духового, культурного і політично-суспільного життя нашої спільноти. Слабість того господарського чинника відбивається на всіх інших секторах нашої діяльности, а зокрема на виховно-молодечому. Щоб вийти з цієї недокровности нашого суспільного організму потрібно наших рішень у двох напрямках: зміцнити господарський сектор творенням нових і розбудовою існуючих фінансово-господарських і торговельних та виробничих підприємств, залучуючи сюди наших молодих фахівців, зокрема тих, що виявили вже себе на висоті в чужих подібних установах, чи підприємствах, а з другого боку — подбати про фінансування праці осіб, що повністю займаються виховною, чи культурною діяльністю в місцевому, чи крайовому засягу. Сильніші господарські установи мусіли б також взяти на себе фінансування окремих важливих проєктів та міжкрайових акцій.

Побіч розв'язки проблеми включення, цей аспект проблеми носить в собі відповідь на питання самозбереження й допомоги Україні, що є головним завданням цілої нашої спільноти і її речника СКВУ.

Продовження буде

ПРОТОКОЛ

29-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в місті Піттсбургу, Пеннсильвенія в готелі The Pittsburgh Hilton, Gateway Center

починаючи від 22-го травня до 27-го травня, включно — 1978 р.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

(5)

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-го ГРУДНЯ 1977 Р.

(Члени активні, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні)

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	17,550	$ 20,089,361
Дорослі	43,533	56,779,855
Акцидентові грамоти	6,579	32,895,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	5,016	3,794,924
Дорослі на виолаченому забезп. і на безпл. продовженні	14,977	11,735,256
Разом 31-го грудня 1977	87,655	$ 125,294,396

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1976 і 1977

	Число членів 12. 31. 1976	Число членів 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	23,019	22,566	— 453
Дорослі	58,526	58,510	—16
Акцидентові грам.	6,184	6,579	+ 395
Разом:	87,729	87,655	— 74

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. членів
1968	88,265	$ 90,900,014	1,029
1969	89,107	96,333,883	1,081
1970	89,209	100,502,706	1,126
1971	88,366	103,191,489	1,168
1972	88,213	107,063,066	1,213
1973	89,119	113,624,140	1,275
1974	89,069	117,521,304	1,319
1975	88,112	118,962,825	1,350
1976	87,729	121,061,399	1,379
1977	87,655	125,294,396	1,429

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1977 року)

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	17,550	$ 20,089,361
Дорослі	43,533	56,779,855
Акцидентові грамоти	6,579	32,895,000
Разом активні члени:	67,662	$ 109,764,216
Молодь на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	5,016	$3,794,924
Дорослі на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	14,977	11,735,256
Разом неактивні члени:	19,933	$ 15,530,180
Разом усі члени:	87,655	$ 125,294,396

Додаткові забезпечення

Забезпечення платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	4,547	$ 5,755,500
Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку	22,749	32,395,250
Разом додаткові забезпечення		$ 38,150,750
ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	87,655	$ 163,445,146

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛЯСАХ

(Стан з 31-го грудня 1977 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезп.
T-16 (Кл. I)	420	$ 446,000
P-70 (Кл. II)	192	68,861
TP-65	65	65,000
P-20	7,364	9,145,000
E-20	5,232	5,017,000
E-18	3,823	4,475,500
P-65	129	205,000
E-65	325	667,000
Разом активні члени	17,550	$ 20,089,361
Члени на випл. забезпеченні	4,232	3,011,524
Члени на безпл. продовженні	784	783,400
Разом неактивні члени	5,016	$ 3,794,924
Разом у департаменті Молоді	22,566	$ 23,884,285

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезп.
Кляса I (Старий рід забезп.)	37	$ 29,750
P-70 (Кл. II)	170	138,000
T	2,195	1,889,350
W	11,662	11,155,005
P-20	13,713	18,275,000
P-65	1,690	3,001,000
E-20	10,190	12,273,500
E-18	7	6,500
E-65	2,667	5,518,500
DP-60	225	340,750
DP-65	698	2,108,000
T-5	46	260,000
T-10	233	1,784,500
Разом грамоти житт. забезп.	43,533	$ 56,779,855
Грамоти акцидентового забезп.	6,579	32,895,000
Разом всі активні члени	50,112	$ 89,674,855
Члени на випл. забезпеченні	13,777	10,362,014
Члени на безпл. продовженні	1,200	1,373,242
Разом неактивні члени	14,977	$ 11,735,256
Разом у Департаменті Дорослих	65,089	$ 101,410,111

ПІДСУМКИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ	22,566	$ 23,884,285
ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ	65,089	101,410,111
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ:	87,655	$ 125,294,396

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 1976 І 1977 РОКІВ

	Сума забезп. 12. 31. 1976	Сума забезп. 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 20,007,911	$ 20,089,361	+ $ 81,450
Дорослі	55,240,205	56,779,855	+ 1,539,650
Акцидентові грам.	30,920,000	32,895,000	+ 1,975,000
Молодь на випл. забезп. і на без. продовженні	3,475,087	3,794,924	+ 319,837
Дорослі на випл. забезп. і на без. продовженні	11,418,196	11,735,256	+ 317,060
Разом:	$ 121,061,399	$ 125,294,396	+ $4,232,997
Додаткові забезпечення:			
Забезп. платника вкладок на грам. Деп. Молоді	$ 5,642,000	$ 5,755,500	+ $ 113,500
Подвійне забезп. на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку	30,920,000	32,395,250	+ 1,475,250
Загальна сума забезпечення	$ 157,623,399	$ 163,445,146	+ $5,821,747

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

T-16 (Кл. I.) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя:
P-70 (Кл. II) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. Молоді);
TP-65 — термінове забезпечення на $ 1,000 із автоматичною зміною на 23-му році життя на клясу P-65 і суму $ 5,000 забезпечення;
E-18 — вивінувальне забезпечення молоді платне у 18-му році життя;
P-20 — забезпечиня платне по смерти з вкладками платними впродовж 20 років;
E-20 — 20 літнє вивінувальне забезпечення;
P-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 65-го року життя;
E-65 — вивінувальне забезпечення платне у 65-му році життя;
Кляса I. (Старий рід забезп.) — забезпечення платне по смерти, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя;
P-70 (Кл. О.) забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя;
W — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
T-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
T-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЗАГАЛЬНІ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТА НА БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСЯГНЕНИМ ВІКОМ

(Без грамот акцидентового забезпечення)
Стан з 31-го грудня 1977 року

Вік	Числа членів	Їх суми забезп.	Смертні випадки у 1977 р. Число	Їх сума заб.*
0	237	$ 423,000		
1	395	711,000		
2	404	636,000		
3	450	684,500		
4	450	696,000		
5	525	738,000		
6	595	837,500	1	3,000
7	674	935,500		
8	724	958,891		
9	674	859,000		
10	776	956,500		
11	788	1,006,000		
12	864	986,899	1	1,000
13	875	999,500		
14	982	1,095,500		
15	1,021	1,093,500		
16	1,197	1,356,876		
17	1,242	1,378,500	4	7,000
18	1,187	1,474,000	1	500
19	1,230	1,529,500	2	1,500
20	1,332	1,771,500		
21	1,258	1,640,936	4	5,000
22	1,274	1,783,959	1	1,000
23	1,371	1.927,000		
24	1,304	1,938,214	2	3,000
25	1,344	1,983,607	3	3,500
26	1,349	1,925,251	3	3,000
27	1,241	1,768,242	1	500
28	1,053	1,476,397		
29	1,124	1,583,558	1	1,000
30	1,382	1,914,650		
31	1,307	1,748,186	1	5,000
32	806	1,179,377		
33	711	995,650		
34	705	940,135		
35	682	973,283		
36	627	825,600		
37	509	735,165	1	1,000
38	460	650,404		
39	431	589,909		
40	494	680,698		
41	454	653,950	1	500
42	471	615,910	1	5,000
43	481	642,768		
44	518	619,600	3	3,000
45	616	752,675	1	1,000
46	660	791,151		
47	756	906,709	5	4,500
48	846	1,076,280	5	3,500
49	1,004	1,211,735	4	3,000
50	1,292	1,446,813	11	9,900
51	1,694	1,871,673	9	7,500
52	2,197	2,413,330	12	10,000
53	2,463	2,604,807	13	14,500
54	2,573	2,800,323	14	12,500
55	2,541	2,657,017	16	13,443
56	2,431	2,439,706	21	28,500
57	2,147	2,123,070	14	11,266
58	1,926	1,881,512	26	36,332
59	1,749	1,622,209	27	22,276
60	1,512	1,413,945	26	22,000
61	1,545	1,354,721	26	27,856
62	1,361	1,211,002	10	11,000
63	1,528	1,345,023	13	9,500
64	1,235	1,146,938	13	11,786
65	1,145	985,727	24	18,800
66	892	794,836	21	20,300
67	863	702,279	19	24,300
68	759	605,635	22	15,800
69	631	517,083	18	14,000
70	539	429,553	14	9,800
71	498	378,803	18	15,000
72	453	349,851	15	12,300
73	413	297,851	22	15,300
74	427	314,933	14	12,500
75	353	251,625	17	11,300
76	300	202,904	19	11,600
77	370	248,389	16	11,800
78	390	262,261	29	19,059
79	433	297,192	41	24,000
80	428	284,835	42	28,724
81	499	339,810	37	24,125
82	394	268,865	32	22,750
83	306	216,921	35	27,881
84	291	208,693	28	23,500
85	176	116,800	27	19,050
Понад 85 р.	462	333,796	99	75,388
Разом:	81,076	$ 92,399,396	906	$ 762,136

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч.	Стейт Провінція	Число членів	Їх сума забезп.	Число Відділів
1	Pennsylvania	18,463	$ 23,816,247	107
2	New York	15,928	19,976,637	73
3	New Jersey	11,830	17,132,858	59
4	Illinois	9,790	11,685,536	31
5	Ohio	7,544	11,665,710	32
6	Ontario, Canada	6,003	12,560,742	40
7	Michigan	4,827	7,803,254	13
8	Connecticut	2,645	3,685,663	15
9	Quebec, Canada	1,490	3,060,087	8
10	Maryland	1,213	1,808,864	7
11	Massachusetts	1,178	1,508,277	10
12	Minnesota	868	1,700,609	4
13	Rhode Island	732	1,050,840	5
14	California	577	853,319	3
15	Saskatchewan, Canada	541	1,552,500	8
16	Manitoba, Canada	512	881,213	4
17	Indiana	497	562,500	5
16	Missouri	450	391,550	4
19	Delaware	437	662,140	2
20	Alberta, Canada	287	637,940	5
21	Nebraska	286	263,195	3
22	District of Columbia	230	247,500	1
23	Florida	187	251,344	2
24	Wisconsin	183	253,250	3
25	West Virginia	180	183,969	1
26	Kansas	158	174,000	1
27	Colorado	129	165.352	1
28	Virginia	100	227,500	1
29	British Columbia, Canada	93	162,800	2
30	Arizona	66	87,500	1
31	New Hampshire	62	70,000	1
32	Texas	38	50,000	1
33	Maine	35	76,000	1
34	Washington	34	24,500	1
35	North Dakota	27	20,500	2
36	Oregon	20	21,000	1
37	Nova Scotia, Canada	15	19,500	1
Разом:		87,655	$125,294,396	459

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1977 РОЦІ

Число	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	139	$ 247,000
Дорослі	201	699,000
Акцидентові грамоти	98	490,000
Разом у 1977 році:	438	$ 1,436,000
Нові члени у 1976 році:	302	$ 1,017,000

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума
1968	791	$ 2,088.500	$ 2,396
1969	862	2,257,000	2,618
1970	1,110	2,121,900	1,912
1971	543	1,500,000	2,762
1972	560	1,372,500	2,451
1973	652	1,961,000	3,007
1974	643	2,112,500	3,285
1975	319	1,076,500	3,374
1976	302	1,017,000	3,367
1977	438	1,436,000	3,278

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА КАНАДИ РОКІВ 1976 і 1977

	Число членів 12. 31. 1076	Число членів 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	2,099	2,037	— 62
Дорослі	5,020	4,942	— 78
Акцидентові грамоти	1,363	1,399	+ 36
Разом:	8,482	8,378	— 104

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА КАНАДИ РОКІВ 1976 і 1977

	Число членів 12. 31. 1976.	Число членів 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	2,254	2,196	— 58
Дорослі	5,386	5,346	— 40
Акцидентові грамоти	1,363	1,399	+ 36
Разом:	9,003	8,941	— 62

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНСТВА КАНАДИ В РОКАХ 1976 і 1977

	Сума заб. 12. 31. 1976	Сума заб. 12. 31. 1977	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 2,738,000	$2,730,000	— $ 8,000
Дорослі	8,369,750	8,470,900	+ 101,150
Акцидентові грамоти	6,815,000	6,995.000	+ 180,000
Разом активні члени:	17,922,750	18,195,900	+273,150
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні —	$ 137,198	$184,965	+ $ 47,767
Дорослі на випл. забезп. і на безпл. продовженні —	427,189	493,917	+ 66,728
Разом неактивні члени	$564,387	$678,882	+ $114,495
Суми всіх членів:	18,487,137	18,874,782	+ 387,645

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1968	8,954	13,905,209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,525	16,089,973	1,689
1971	9,366	16,323,895	1,742
1972	9,279	16,659,847	1,795
1973	9,419	17,839,230	1,894
1974	9,418	18,671,810	1,982
1975	9,168	18,546,071	2,022
1976	9,003	18,487,137	2,053
1977	8,941	18,874,782	2,111

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС В КАНАДІ

(Стан з 31-го грудня 1977 року)

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	2.037	$ 2,730,000
Дорослі	4,942	8,470,900
Акцидентові грамоти	1,399	6,995,000
Разом активні члени	8,378	$ 18,195,900
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	159	$ 184,965
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	404	493,917
Разом неактивні члени:	563	$ 678,882
Разом усі члени:	8,941	$ 18,874,782

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТКОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4,347
1971	45,941	4,069
1972	45,172	4,028
1973	45,512	4,092
1974	45,151	4,101
1975	44,376	4,067
1976	43,867	4,029
1977	43,533	3,977

ЧИСЛА ГРАМОТ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ І ДОДАТКОВИХ

Стан з кінця року	Основні грамоти	Додаткові	Разом
1963	282	796	1,078
1964	468	1,257	1,725
1965	648	1,501	2,147
1966	871	1,751	2,622
1967	981	1,956	2,937
1968	1,071	2,149	3,220
1969	1,035	2,329	3,634
1970	1,514	2,549	4,063
1971	1,628	2,728	4,356
1972	1,872	2,955	4,827
1973	2,220	3,324	5,544
1974	2,376	3,533	5,909
1975	2,469	3,586	6,055
1976	2,534	3,650	6,184
1977	2743	3,836	6,579

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41	років
31-го грудня 1957 року	36	років
31-го грудня 1961 року	39.91	років
31-го грудня 1965 року	37.6	років
31-го грудня 1969 року	38.89	років
31-го грудня 1973 року	40.0	років
31-го грудня 1974 року	41.06	років
31-го грудня 1975 року	41.6	років
31-го грудня 1976 року	40.78	років
31-го грудня 1977 року	42.29	років

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ
(Відсоткові числа, базовані на віку членів та віку грамот)

Рік	% смертности
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.22
1972	65.10
1973	52.79
1974	61.03
1975	51.33
1976	50.86
1977	52.51

ЧИСЛА СПОДІВАНИХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ НА НАСТУПНИХ ШІСТЬ РОКІВ

Рік	Виплачені Молоді	Е грамоти Дорослих	Виплачені Молоді	Р грамоти Дорослих	Разом
1978	672	362	321	498	1,853
1979	663	492	475	723	2,353
1980	562	371	339	595	1,837
1981	637	514	427	778	2,356
1982	570	471	380	750	2,171
1983	472	417	287	660	1,836

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Стан з кінця року	Ціни місячної передплати 65ц.	50 ц.	30 ц.	Разом усіх передплатн.
1965	11,951	374	2,100	14,425
1969	11,218	71	1,629	12,918
1970	10,691	57	1,480	12,228
1971	10,430	47	1,318	11,795
1972	10,257	38	1,159	11,454
1973	10,215	38	1,020	11,273
1974	10,055	31	895	10,981
1975	9,892	23	799	10,714
1976	9,823	24	706	10,553
1977	9.703	19	600	10,322

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЧЛЕНІВ ЗА 4 РОКИ
(За звітовий час між Конвенціями)

	Число членів 1. 12. 1974	Число членів 1. 12. 1977	Прибуток, або втрата
Деп. Молоді	20,119	17,550	— 2,569
Деп. Дорослих	45,512	43,533	— 1,979
Акцидентові грамоти	5,544	6,579	+ 1,035
Разом активні члени:	71,175	67,662	— 3,513
Молодь на випл. забезп, і безпл. продовженні	4,145	5,016	+ 871
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	13,799	14,977	+ 1,178
Разом неактивні члени	17,944	19,993	+ 2,049
Разом усі члени	89,119	87,655	— 1,464

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЧЛЕНІВ В КАНАДІ ЗА 4 РОКИ
(За звітовий час між Конвенціями)

	Число членів 1. 1. 1974.	Число членів 31. 12. 1977	Прибуток, або втрата.
Деп. Молоді	2,363	2,037	— 326
Деп. Дорослих	5,250	4,942	— 308
Акцидентові грамоти	1,324	1,399	+ 75
Разом активні члени	8,937	8,378	— 559
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	155	159	+ 4
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	327	404	+ 77
Разом неактивні члени	482	563	+ 81
Разом усі члени	9.419	8,941	— 478

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА 4 РОКИ
(За звітовий час між Конвенціями)

	Сума забезп. 1. 1. 1974	Сума забезп. 31. 12. 1977	Прибуток в сумі забезп.
Деп. Молоді	$ 2,676,250	$ 2,730,000	$ 53,750
Деп. Дороских	8,104,059	8,470,900	366,850
Акцидентові грамоти	6,620,000	6,995,000	375,000
Разом активні члени	$ 17,400.300	$ 18,195,900	$ 795,600
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	$ 135,194	$ 184,965	$ 49,771
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	303,736	493,917	190,181
Разом неактивні члени:	$ 438,930	$ 678,882	$ 239,952
Разом усі члени	$ 17,839,230	$ 18,874,782	$ 1,035,552

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА 4 РОКИ
(За звітовий час між Конвенціями)

	Сума забезп. 1. 1. 1974	Сума забезп. 31. 12. 1977	Прибуток в сумі забезп.
Деп Молоді	$20,074,533	$20,089,361	$ 14,828
Деп. Дорослих	52,585,126	56,779,855	4,194,729
Акцидентові грамоти	27,720,000	32,895,000	5,175,000
Разом активні чл.	$100,379,659	$109,764,216	$ 9,384,557
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні	2,873,407	3,794,924	921,517
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	10,371,074	11,735,256	1,364,182
Разом неактивні чл.	$13,244,481	$15,530,180	$ 2,285,699
Разом усі члени	113,624,140	$125,294,396	$11,670,256

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1977 ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30,314
1934	2,870	
1935	2,161	30,335
1936	3,113	
1937	2,814	
1938	4,492	
1939	5,300	
1940	5,564	38,167
1941	3,859	
1942	3,240	
1943	3,191	
1944	4,085	
1945	2,990	45,720
1946	2,804	
1947	3,306	
1948	4,221	
1949	8,154	56,983
1950	8,710	
1951	7,313	
1952	5,733	
1953	4,682	70,221
1954	3,426	
1955	3,490	
1956	3,343	
1957	4,430	72,438
1958	3,727	
1959	4,998	
1960	3,567	
1961	4,830	81,441
1962	4,093	
1963	4,446	
1964	4,398	
1965	4,896	86,059
1966	4,994	
1967	4,400	
1968	3,872	
1969	5,462	89,107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,668	89,119
1974	4,005	89,069
1975	3,111	88,112
1976	3,071	87,729
1977	3,743	87,655

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ ПООДИНОКИХ ВІДДІЛІВ МІЖ ДВОМА КОНВЕНЦІЯМИ
(Таблиці зладжені Рекордовим Відділом на підставі звідомлень про рух членства)

Відділ	Місцевість	З кінцем грудня 1973 року	Нові члени	Прийняті наново	Прийняті з перевідними листами	Прийняті з інших клас	Перенесені з деп. молоді до дорослих	Суспендовані	Відійшли з перевідними листами	Відійшли до інших клас	Відійшли до департаменту дорослих	Померли	Відійшли зі зворотами в готівці	Відійшли з [illegible]	Виплатили повністю вкладки	Відійшли на частинно виплачене забезп.	Відійшли на безпл. продовжене забезп.	Вигасло термінове забезпечення	З кінцем грудня 1977 року	Різниця
1	Shamokin, Pa.	66	17	4	—	1	—	3	—	1	—	2	5	2	1	—	—	—	74	+ 8
2	Mt. Carmel, Pa.	80	3	4	—	—	—	4	—	—	—	12	2	3	3	—	—	—	63	— 17
3	Elizabeth, N. J.	80	9	6	—	—	—	1	—	—	—	10	—	2	10	—	—	—	72	— 8
4	New York, N. Y.	25	14	2	—	—	1	4	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	35	+ 10
5	Astoria, N. Y.	513	98	8	28	1	1	31	7	1	1	22	31	23	20	—	—	1	512	— 1
6	Hasting on Hudson, N. Y.	138	26	6	4	1	5	9	—	1	5	3	3	6	13	—	1	1	138	—
7	McAdoo, Pa.	153	17	4	6	1	—	5	—	1	1	10	4	3	6	—	—	—	151	— 2
8	Yonkers, N. Y.	395	79	10	10	1	—	16	9	1	—	19	11	47	16	1	—	—	375	— 20
9	St. Clair, Pa.	74	5	1	—	—	—	1	—	—	—	3	1	2	1	—	—	—	72	— 2
10	Philadelphia, Pa.	101	31	—	1	2	—	7	6	2	2	1	7	2	—	—	—	—	108	+ 7
11	Johnstown, Pa.	81	13	3	—	—	—	—	—	—	—	7	3	—	9	—	—	—	78	— 3
12	Hartford, Conn.	37	18	6	12	—	—	12	3	—	—	3	—	12	—	—	—	—	43	+ 6
13	Watervliet, N.Y.	263	67	7	8	3	3	14	1	3	3	8	9	6	12	—	—	—	295	+ 32
14	Newark, N. J.	403	49	12	1	1	—	10	3	1	1	11	14	18	12	—	—	2	394	— 9
15	Washington, D. C.	174	38	2	4	1	—	1	1	1	1	7	1	22	7	—	—	1	177	+ 3
16	Spring Valley, N. Y.	139	35	2	3	2	—	3	—	2	3	3	2	4	6	—	—	2	156	+ 17
17	Chicago, Ill.	103	19	1	5	—	10	8	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	120	+ 17
18	Columbus, Ohio	20	5	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	20	—
19	New York, N. Y.	108	12	—	1	—	—	6	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	112	+ 4
20	Hamtramck, Mich.	259	27	10	—	1	16	16	4	1	16	13	4	9	18	—	—	3	229	— 30
21	Johnson City, N. Y.	121	9	5	3	—	—	2	—	—	2	8	7	10	4	—	—	—	105	— 16
22	Chicago, Ill.	387	122	10	13	5	3	21	4	5	3	6	14	7	14	—	2	—	464	+ 77
23	Derby, Conn.	95	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	12	3	—	—	—	78	— 17
24	Rankin, Pa.	38	1	2	1	—	—	—	—	—	—	6	2	—	4	—	—	—	30	— 8
25	Jersey City, N. J.	589	170	10	28	4	2	39	12	4	5	28	16	26	20	—	—	—	653	+ 64
27	Newark, N. J.	147	56	7	—	1	—	15	—	1	—	8	4	22	4	—	—	2	155	+ 8
28	Houston, Tex.	36	4	3	—	—	—	5	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	35	— 1
29	Nanticoke, Pa.	136	15	8	—	2	—	8	—	2	2	14	4	7	11	—	—	—	115	— 21
30	Breslau, Pa.	62	11	1	—	—	—	4	—	—	2	6	—	—	1	—	—	—	61	— 1
31	St. Clair, Pa.	42	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	—	41	— 1
32	Philadelphia, Pa.	248	77	11	8	2	—	49	3	2	—	6	25	2	—	1	—	—	258	+ 10
33	Chicago, Ill.	138	15	12	8	2	—	—	3	2	—	16	7	4	14	—	—	—	129	— 9
34	Richmond, Va.	75	52	3	—	2	—	31	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	98	+ 23
35	Chicago, Ill.	221	14	9	—	—	—	9	2	—	—	11	13	8	18	—	—	—	183	— 38
36	Rochester, N. Y.	94	9	—	—	1	2	1	—	1	2	16	—	4	1	—	1	—	80	— 14
37	Elizabeth, N. J.	265	65	3	—	4	—	19	2	4	—	7	7	11	6	—	—	—	281	+ 16
38	Auburn, N. Y.	163	17	8	—	—	—	2	—	—	—	5	9	20	14	—	—	—	138	— 25
39	Syracuse, N. Y.	495	54	19	15	—	—	10	6	—	—	33	33	36	7	—	1	—	457	— 38
40	Erie, Pa.	24	36	2	11	1	—	3	—	1	—	4	—	—	5	—	—	-	61	— 37
41	Jeannete, Pa.	18	2	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	15	— 3
42	Passaic, N. J.	621	136	38	3	3	—	73	—	3	12	18	38	35	28	—	—	2	592	— 29
43	Hillside, N. J.	88	9	2	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—	—	—	—	90	+ 2
44	Northhampton, Pa.	47	8	5	12	—	—	8	—	—	—	9	3	—	3	—	—	—	49	+ 2
45	Philadelphia, Pa.	273	30	12	13	—	10	28	9	—	10	18	15	25	13	—	1	1	218	— 55
46	New York, N. Y.	51	4	1	—	—	—	1	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—	47	— 4
47	Betlehem, Pa.	315	152	4	21	6	—	41	3	6	—	5	16	1	2	—	—	—	424	+ 109
48	Reading, Pa.	111	28	1	—	2	6	9	5	2	6	4	2	3	—	—	—	—	117	+ 6
49	Toronto, Ont., Canada	156	15	1	—	—	—	16	—	—	—	15	3	2	—	—	—	1	135	— 21
50	Lorain, Ohio	63	23	3	—	—	—	2	—	—	—	6	1	—	1	—	—	—	80	+ 17
51	Chicago, Ill.			.	21	5	—	26	3	5	—	3	—	1	2	—	1	—	241	+ 154
52	Holyoke, Mass.	57	4	2	—	—	—	1	6	—	—	3	—	13	—	—	—	—	40	— 17
53	Pittsburg, Pa.	237	64	12	5	2	—	24	7	2	1	10	14	4	16	—	—	—	242	+ 5
54	Wallingford, Conn.	85	7	5	—	—	1	7	—	—	1	4	6	13	3	—	—	—	64	— 21
55	Curtis Bay, Md.	172	30	12	1	1	—	5	3	1	—	6	32	9	4	—	1	1	154	— 18
56	Wheeling, W. Va.	135	34	3	—	—	—	5	—	—	3	10	—	9	1	—	—	—	144	+ 9
57	Cohoes, N. Y.	235	46	4	—	1	—	11	10	1	—	14	7	30	7	—	—	—	206	— 29
58	Utica, N. Y.	85	4	2	1	2	—	1	1	2	—	6	7	2	—	—	—	1	74	— 11
59	Bridgeport, Conn.	336	72	9	—	2	—	10	2	2	—	22	15	59	15	—	—	—	294	— 42
61	Wisconsin Dells, Wisc.	25	1	2	—	—	4	3	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	23	— 2
62	W. Philadelphia, Pa.	51	5	1	—	—	—	1	1	—	—	4	—	2	7	—	—	—	42	— 9
63	Ford City, Pa.	581	70	11	—	1	—	24	—	1	2	29	31	11	39	—	—	1	525	— 56
64	Paterson. N. J.	67	26	4	—	3	—	2	—	3	—	5	4	3	7	—	—	—	76	+ 9
65	Elizabeth, N. J.	80	3	1	—	—	—	—	—	—	--	6	1	—	—	—	—	—	77	— 3
66	Rochester, N. Y.	38	7	—	2	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	+ 4
67	Ansonia, Conn.	104	6	6	—	—	—	3	—	—	—	7	7	8	5	—	—	—	86	— 18
68	Springfield, Mass.	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	—	—	—	—	30	— 9
69	New York, N. Y.	59	5	3	—	—	5	2	—	—	5	8	—	7	—	—	—	—	50	— 9
70	Jersey City, N. J.	157	72	2	21	4	7	7	—	4	9	15	3	7	1	--	—	—	217	+ 60
71	Cleveland, Ohio		3	92	—	—	—	66	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	28	+ 28
72	Titusville, Pa.	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	11	— 3
73	Providence, R. I.	44	5	1	—	—	—	1	—	—	—	11	2	4	—	—	—	—	32	— 12
74	New Castle, Pa.	21	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	5	—	—	—	13	— 8
75	Detroit, Mich.	178	16	19	—	—	—	8	4	—	—	12	16	8	17	—	—	—	148	— 30
76	Newark, N.J	229	69	15	1	1	1	13	3	1	1	13	14	16	9	—	—	—	246	+ 17
77	Yorkville, Ohio	25	—	3	—	—	—	1	1	—	—	5	1	—	—	—	—	—	20	— 5
78	Minersville, Pa.	236	173	2	6	—	9	98	—	—	13	6	16	2	—	—	—	—	291	+ 55
79	Los Angeles, Cal.	31	14	—	12	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	53	+ 22
81	Curtis Bay, Md.	88	14	4	1	—	—	4	—	—	—	14	2	13	5	—	—	—	69	— 19
82	Detroit, Mich.	61	22	—	2	—	—	7	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	74	+ 13
83	Philadelphia, Pa.	434	115	19	14	—	1	76	17	—	1	25	25	14	21	—	2	2	400	— 34
84	Southport, Conn.	40	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	36	— 4
85	Hazleton, Pa.	117	21	8	1	—	—	17	—	—	8	5	3	3	4	—	—	—	107	— 10
86	New York, N. Y.	123	18	—	2	1	—	2	6	1	—	3	—	1	—	—	—	1	130	+ 7
87	Lancaster, N. Y.	35	7	2	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	3	—	—	—	34	— 1
88	Kerhonkson, N. Y.	253	140	2	22	3	12	24	—	3	12	7	9	8	11	—	—	—	358	+ 105
89	Rochester, N. Y.		41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	+ 41
90	Centralia, Pa.	181	42	—	—	—	—	6	—	—	7	2	10	6	2	—	—	—	190	+ 9
91	McKees Rocks, Pa.	83	10	8	8	—	—	—	—	—	—	13	3	4	5	—	—	—	84	+ 1
92	Portland, Ore.	17	2	—	2	—	—	—	1	—	—	2	—	3	1	—	—	—	14	— 3
93	Central Falls, R. I.	120	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	22	—	—	—	—	106	— 14
94	Hamtramck, Mich.	781	220	69	1	7	2	82	8	7	2	64	42	28	68	—	—	—	779	— 2
96	Pittsburg, Pa.	249	45	50	—	—	—	44	—	—	—	10	15	8	39	—	—	—	227	— 22
97	Passaic, N. J.	54	5	—	—	1	—	—	—	1	—	4	—	4	4	—	—	—	47	— 7
98	Shenandoah, Pa.	26	11	1	1	—	3	—	—	—	3	4	1	—	1	—	—	—	33	+ 7
99	Wilkes Barre, Pa.	70	8	4	—	—	6	1	—	—	7	3	8	6	2	—	—	—	61	— 9
100	Gary, Ind.	77	7	7	—	—	—	12	3	—	6	6	6	6	3	—	—	—	49	— 28
101	Colchester, Conn.	50	7	1	4	—	—	5	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	55	+ 5
102	Cleveland, Ohio	373	25	35	2	—	—	9	—	—	—	41	26	25	37	1	—	—	296	— 77
103	Milwaukee, Wisc.	93	17	8	1	1	2	8	2	1	2	8	9	1	16	—	—	2	73	— 20
104	Perth Amboy, N. J.	141	12	5	15	—	—	1	—	—	—	11	10	—	4	—	—	1	146	+ 5
105	Philadelphia, Pa.	164	10	12	—	—	1	9	—	—	1	9	3	15	7	1	2	—	140	— 24
106	Chicago, Ill.	428	115	85	15	3	17	96	6	3	17	31	46	25	23	—	—	—	416	— 12
107	Hammond, Ind.	106	8	5	1	—	7	1	5	—	8	6	-	5	6	—	—	—	89	— 17
108	Lakewood, Ohio	42	3	1	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	4	—	—	—	34	— 8
109	Bentleyville, Pa.	99	7	3	—	1	—	—	1	1	—	8	4	1	10	—	2	—	83	— 16
110	Detroit, Mich.	38	3	2	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	— 3
112	Cleveland, Ohio	207	41	7	1	—	10	3	2	—	10	27	4	13	12	—	—	—	195	— 12
113	Derry, Pa.	186	70	39	—	2	—	42	—	2	—	10	7	6	16	—	—	—	214	+ 28
114	Chicago, Ill.	575	61	27	12	4	10	22	4	4	10	25	52	11	33	1	2	3	522	— 53
115	Canton, Ohio	114	52	2	2	1	—	6	3	1	2	7	3	5	—	—	—	—	144	+ 30
116	Trenton, N. J.	178	20	3	7	—	—	3	1	—	—	7	3	2	8	—	1	1	182	+ 4
119	Campbell, Ohio	71	6	4	—	—	—	—	—	—	—	6	3	3	4	—	—	—	65	— 6
120	Aliquippa, Pa.	365	65	6	—	—	—	14	—	—	—	17	12	8	51	—	—	—	334	— 31
121	Rome. N. Y.	259	251	19	1	3	—	138	—	3	—	8	2	4	17	—	—	—	361	+ 102
122	Tauton, Mass.	31	7	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	34	+ 3
123	Scranton, Pa.	167	14	2	1	—	1	3	5	—	3	10	4	5	1	—	—	1	153	— 14
124	Ormrod, Pa.	69	17	2	—	—	—	2	—	—	7	5	—	1	2	—	—	—	71	+ 2
125	Chicago, Ill.	184	24	13	1	1	—	11	5	1	—	16	10	16	23	—	—	—	141	— 43
126	Slickville, Pa.	65	5	1	—	—	—	—	—	—	2	9	2	2	3	—	—	—	53	— 12
127	Buffalo, N. Y.	556	92	45	3	5	—	64	16	6	8	24	21	14	57	—	—	—	491	— 65
128	Clifton Heights, Pa.	121	14	4	—	—	—	5	—	—	—	2	7	8	8	—	—		106	— 15
129	Minersville, Pa.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	— —
130	New York, N. Y.	245	20	8	3	—	—	2	21	—	—	21	4	28	13	—	—	1	186	— 59
131	Chicago, Ill.	391	47	74	9	7	27	73	10	7	27	13	25	71	37	—	—	2	290	— 101
132	McKeesport, Pa.	70	3	1	—	—	—	4	—	—	—	9	—	1	4	—	—	—	56	— 14
133	Newark, N. J.	183	69	4	3	—	—	13	6	—	—	12	6	4	9	—	—	—	209	+ 26
134	Rutherford, N. J.	18	21	—	2	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	36	+ 18
135	Smoke Run, Pa.	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	+ 4
136	Palatine, Ill.	75	33	16	—	—	9	29	5	—	9	1	9	5	1	—	—	—	74	— 1
137	W. Easton, Pa.	145	16	3	—	—	—	5	2	—	4	7	2	3	7	—	—	—	134	— 11
138	Glastonbury, Conn.	26	3	—	11	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	37	+ 11
139	Chicago, Ill.	93	5	4	3	—	7	5	2	—	7	1	8	1	—	—	—	—	88	— 5
140	Youngstown, Ohio	58	7	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	6	—	—	—	55	— 3
141	Lincoln, Nebr.	22	—	1	—	1	—	2	—	1	—	—	1	—	4	—	—	—	16	— 6
142	Elizabeth, N. J.	100	10	5	—	—	—	—	—	—	—	5	10	9	11	—	—	—	80	— 20
143	Great Meaows, N. J.	43	5	2	11	—	—	1	2	—	—	5	1	3	7	—	—	—	42	— 1
144	Scranton, Pa.	108	9	5	6	—	—	1	—	—	2	10	11	2	8	—	—	—	94	— 14
145	Altoona, Pa.	49	3	3	—	—	—	2	—	—	—	4	3	—	10	—	—	—	36	— 13
146	Detroit, Mich.	272	72	9	2	3	—	10	1	3	—	15	6	2	21	—	—	1	299	+ 27
147	Allentown, Pa.	521	88	14	2	9	4	11	24	9	4	32	11	23	30	—	1	1	492	— 29
148	Baltimore, Md.	53	5	1	—	1	—	3	—	1	4	1	1	—	2	—	—	—	48	— 5
149	Lockawanna, N. Y.	66	7	5	—	—	—	—	—	—	1	7	—	4	8	—	—	—	58	— 8
150	Pittsfield, Mass.	82	11	1	1	—	—	18	1	—	—	7	3	3	—	—	—	—	63	— 19
151	Allentown, Pa.	82	4	4	—	—	—	—	1	—	—	16	1	—	4	—	1	—	67	— 15
152	Newark, N. J.	22	2	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	19	— 3
153	Philadelphia, Pa.	774	230	59	18	13	—	144	29	13	—	14	44	115	2	—	—	3	730	— 44
154	Melrose Park, Pa.		43	—	3	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	42	+ 42
155	Perth Amboy, N. J.	603	98	26	4	5	—	23	16	5	1	35	35	18	6	2	4	—	591	— 12
156	Chester, Pa.	209	17	4	—	—	—	1	—	—	—	14	12	28	7	—	—	—	168	— 41
157	Chicago, Ill.	100	16	12	—	6	5	10	—	6	5	1	4	8	10	—	—	—	95	— 5
158	Brooklyn, N. Y.	260	82	18	1	4	1	33	1	4	4	18	9	14	2	—	—	3	278	+ 18
161	Ambridge, Pa.	480	125	18	5	—	2	15	1	—	2	27	28	8	47	—	—	1	501	+ 21
162	Philadelphia, Pa.		63	3	12	1	—	30	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	47	+ 47
163	Philadelphia, Pa.	173	88	10	17	5	4	6	25	5	4	11	14	29	13	—	—	—	191	+ 18
164	Berwick, Pa.	102	119	15	—	—	—	45	—	—	—	3	3	1	5	—	—	—	179	+ 77
165	Toledo, Ohio	92	12	3	6	—	—	6	—	—	7	4	2	6	3	—	—	—	85	— 7
166	Cincinatti, Ohio		13	—	8	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	21	+ 21
167	Toledo, Ohio	55	3	5	2	—	—	—	—	—	—	1	4	4	11	—	—	—	45	— 10
168	Perth Amboy, N. J.	117	9	2	—	—	—	3	1	—	—	9	3	2	7	—	—	—	103	— 14

[Продовження буде]

Пам'яті С. Лупація у 5-ту річницю його смерти

У неділю, 9-го грудня 1973 року в ранніх годинах рознеслась вістка по Філядельфії і околиці, що вже нема між живими відомого діяча Українського Визвольного Фронту та активного працівника багатьох суспільно-громадських установ і організацій Філядельфійської Метрополії бл. п. Семена Лупація. Про смерть покійного Семена Лупація ніхто не хотів вірити, бож ще ранком того дня він відвідував своїх земляків, як збірщик національного датку для УККА, але смерть не зважаючи на сильну фізичну будову Покійного скосила нагло життя молодої людини, яка мала так багато ідейних й конструктивних плянів для розбудови не лише УВФронту для якого він посвятив своє молоде життя, але і для інших громадських установ. Ще день перед смертю з автором цієї згадки бл. п. С. Лупацій плянував про розбудову УНСоюзу, дорогою заснування нових Відділів.

Бл. п Семен Лупацій народився 21-го лютого 1912 року в селі Хітари Стрийського повіту. Будучи молодим юнаком він ввійшов в контакт з членами ОУН, а відтак ставши й сам членом Організації Українських Націоналістів, займав в Організації різні пости. Ставши районовим провідником він виправдав себе витривалістю і геройством на прикордонних просторах Карпат під час польської, большевицької і німецької окупації. Це ж бл. п. С. Лупацій під час большевицької окупації допоміг десяткам чільним членам ОУН перейти кордон. Були і випадки, що не всім вдалося передістатися за кордон, як було пляновано; і тут згадаю покійного Петра Данишина — брата Дмитра, втечу якого плянував бл. п. Семен, але через свою необережність бл. п. Петро Данилишин опинився в тюрмі, де згинув в Дрогобичі від большевицької кулі 1941 року. Вийшовши на еміграцію бл. п. С. Лупацій залишився і далі карним членом, і під час його перебування у Німеччині, його покликано на члена охорони Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери.

Переїхавши до Філядельфії в ЗСА бл. п. С. Лупацій негайно включився в працю Організації Визвольного Фронту, а головно 6-го Відділу ООЧСУ. Був активним союзовцем, сповняв обов'язки секретаря УНСоюзу 339-го Відділу, був членом Окружної Управи Філядельфійської Союзової Округи, був делегатом трьох Конвенцій. Крім того бл. п. С. Лупацій був найбільш активним збірщиком УНФонду та членом багатьох суспільно-громадських установ Філядельфії. Не можна поминути й того що коли 1963 року заходом Визвольного Фронту куплено дім, то він був першим, який прийшов із фінансовою допомогою, а відтак, як будівничий багато часу, труду і праці вклав під час ремонту закупленої будівлі.

Тлінні останки Покійного Семена спочивають на українському цвинтарі Факс-чейс у Філядельфії вже п'ять років нема між нами того, який все був готовий нести допомогу кожному ближньому. Він завжди був зрівноважений, сповнений різних ідей, що їх на жаль, не переведено в життя. Приклад життя цього карного члена Українського Визвольного Фронту повинен нам допомогти перемогти нашу байдужість, виповнити наші серця вірою у наші сили і збудити охоту до активної праці, а пам'ять про Покійного нехай залищиться назавжди між нами.

Степан Гавриш

Небуденна імпреза в Чікаґо

У днях 4-го і 5-го листопада ц. р. в Чікаґо на „Нейві Пір", в рамках імпрези „Фолк Фер", відбулася виставка присвячена українській дитині з нагоди Міжнародного Року Дитини 1979, проклямованого Об'єднаними Націями та Року Української Дитини 1979 проголошеного Світовим Конгресом Вільних Українців. Виставка зорганізована заходами Об'єднання Жінок Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Відділ Чікаґо, відрізнялася своєю оригінальністю та високим мистецьким рівнем між виставками інших п'ятдесят національностей.

На виставці показано багато українських дитячих народних одягів, мініятюрні дереворити українського фолкльору, прекрасні ляльки в українських народних строях, багатство дитячої літератури, іграшки, вишивки та панораму казкового звіринного світу України, над яким царює славний український Лис Микита з люлькою і топірцем. Багато труду вклав Зенон Галамай, який виконав велику мистецьку алегорію української дитини на тлі Тризуба. Виставку прикрасили своєю присутністю Місс Україна Чікаґської „Фолк Фер" Катерина Бернацька й її Принцеса Одарка Петраш в українській народній ноші. Окрему частину виставки становили архитвори дерев'яної різьби, писанки та інші мистецькі перлини української творчости. Пані з ОЖ ОЧСУ, Відділ Чікаґо, приготовили буфет українських страв.

Виступи струнного ансамблю і танцювальної групи ОДУМ-у були справді на високому мистецькому рівні, чого доказали гучні оплески, якими глядачі винагородили молодих музик і танцюристів.

Поміж 214 000 глядачами, виставку відвідали посадник Чікаґо Михайло Біляндіч і його дружина Гетгер Біляндіч, яким пані з ОЖ ОЧСУ, Відділ Чікаґо, вручили книжечку „Бім-Бом", графіка Охріма Сидомори, видання видавництва „Час" з Нюрембурґу 1949 року, при співредакції мгра Андрія Стецюка.

Присвячуючи цьогорічну виставку Українській Дитині, пані з ОЖ ОЧСУ, Відділ Чікаґо, бажали цим способом розповсюднити інформацію про жахливу долю наших дітей в Україні, зокрема дітей українських політв'язнів та борців за волю.

Своїм великим трудом та самозаперечною посвятою пані з ОЖ ОЧСУ, Відділ Чікаґо, спричинилися до розповсюдження відомостей про долю наших нещасних, невинних дітей в Україні поміж хоч одною-четвертою відвідувачів виставки, цебто понад п'ятдесят тисяч людей, то їхня заслуга справді не має меж і їм цього українська громадськість не повинна забути.

Зена Матла-Рихтицька

Збірка Огайо на УНІГУ

Клівленд, Огайо (Комітет ФКУ). — Вміщена в „Свободі", ч. 224, з 17-го жовтня ц. р., новинка: „Кентон вказує дорогу до завершення УНІГУ" — не говорила про якусь відруховy акцію однієї громади. Це випущено першу ластівку широкозакроєної збіркової акції ФКУ в цілому стейті Огайо, з метою: по 22-ий день січня найближчого (1979) року остаточно сплатити Український Науковий Інститут Гарвардського університету (УНІГУ).

Хоча борг — як на великі українські спільноти в Америці й Канаді — просто незначний, всього 750 тисяч долярів, Провід Окружного Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) на стейт Огайо виміряв собі, як ціль, не якусь, пропорційно до цілости, найнижчу, тільки найвищу суму збіркової кампанії: 150 тисяч долярів з того на Великий Клівленд — бодай більшу половину з тієї суми... Така сама постава — рівняння вгору — по інших громадах запевнила б Українському Гарвардові не тільки сплату боргу („ендавмент") за науковий Інститут, але теж дала б змогу створити для цього Інституту якийсь Видавничий Фонд, щоб опрацьовані в ньому книжки, так пекучо — потрібні для відкопання української правди у світовій науці, могли друкуватися і сповняти своє призначення (згідно з інформаціями, десяток таких готових праць в Інституті ждуть на свою „чергу" — читати: гроші для друкування)...

У ході запланованої загально стейтової збіркової кампанії ФКУ в Огайо, успіх маленької української громади в Кентоні — 8,150 долярів — уявляє з себе тільки частину з того, що огайці дотепер здобули. Окружний збірковий комітет ФКУ, під проводом голови клівлендського Відділу — Василя Лагошняка, з осідком у Клівленді, відбув дотепер троє сходин і проголосив листу Ч.: 1. зібраних чи здеклярованих дотепер грошей. Згідно, з цією листою, за місяць жовтень на лінії Клівленд — Льорейн — Акрон — Кентон — Дейтон і Росфорд — Толедо здобуто від 38-ох жертводавців, які пожертвували по 1000 (тисячу) й більше, суму 42 650 долярів.

Збіркова акція йде далі, під кінець листопада буде проголошена листа Ч.2. Під кінець грудня — дата і в приміщення, які будуть своєчасно подані в пресі — в Клівленді відбудеться Великий Гарвардський Вечір, запланований, як зустріч жертводавців з Українським Гарвардом.

Жертводавцям радимо складати свої щедрі пожертви по кінець грудня 1978 — щоб у найближчому податковому звіті до федеральної скарбниці можна було свою гарвардську пожертву покласти в рубрику харитативних датків і відтягнути від податку. На цьому жертводавець із загальними заробітками, наприклад, 20 тисяч долярів і гарвардською пожертвою 1000 дол. зискає приблизно 200 долярів — бо настільки менше податку він мусітиме платити.

• • •

На закінченні — виклик: ФКУ-Клівленд, Огайо цим шляхом викликає шляхетний двобій усі українські громади в Америці: Хто переможе Клівленд вищою сумою пожертв на сплату Українського Наукового Інституту в Гарварді—УНІГУ?...

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

проф. Ростислави Темницької

що відійшла у Вічність 26-го грудня 1968 року
та
У СОРОКОВУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

д-ра Володимира Темницького

що помер 26-го січня 1938 року у Львові
буде відправлена
**ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ**
в суботу, 23 грудня 1978 р., о год. 9-ій ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
СИН з ДРУЖИНОЮ та ВНУКАМИ

У глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що в неділю, 17-го грудня 1978 року
у шпиталі Washington Memorial, Washington Twnship,
упокоїлась в Бозі,
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

**бл. п. СТЕФАНІЯ М. ВИШНИЦЬКА
з дому МАРТИНЕЦЬ**

на 86-му році життя.

ПАРАСТАС у вівторок, 19-го грудня 1978 р, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Bell Funeral Home, 420 S. Main Street, Williamstown, N.J.

ПОХОРОН в середу, 20-го грудня ц. р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. ап. Петра і Павла у Cecil, N.J. і після Служби Божої на церковний цвинтар.

Горем прибиті:
доньки:
МИРОСЛАВА МОЛДОВАН
з чоловіком ДМИТРОМ
Віліямстовн, Н. Дж.
НАТАЛІЯ ШЕЙФЕР, Кростіс, Н. Дж.
брат — МИХАЙЛО МАРТИНЕЦЬ
в Німеччині
внучка — СТЕФАНІЯ
братанок — ІВАН в Німеччині

У глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що у суботу, 16-го грудня 1978 року,
упокоївся в Бозі, на 53-му році життя,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і ТАТО

бл. п. ВОЛОДИМИР СТУДЕНИЙ

ПАНАХИДА у вівторок, 19-го грудня 1978 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Street, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — в середу, 20-го грудня 1978 р., о год. 10-ій ранку в церкві Покров Божої Матері при 63 і Dicks Ave., а після Служби Божої на цвинтар Пресв. Марії на Факс Чейсі.

Горем прибиті: дружина — ЛАРА
син — МИХАЙЛО
і Родина в Україні

В ЧЕТВЕРТУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ,
як з Волі Божої відійшов у Вічність
мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п.

ЮРІЙ КОНОНІВ

буде відправлена
**ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОГО**
в неділю, 24 грудня 1978 р., о год. 12 полудня
в Українській Православній Церкві
св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.
при Лайонс Авеню
та
в середу, 27 грудня 1978 р. о год. 10 ранку
в Храмі-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.
•
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в той же самий день відправлять
о. РОМАН НАБЕРЕЖНИЙ і о. СТЕПАН СТОЛЯРЧУК
в ОШАВІ і в БРАНТФОРДІ, Онт., Канада.
Про молитви за спокій душі Покійного просить —
ДРУЖИНА

Українська Вільна Академія Наук у США
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

Проф. ІВАНА ЛУКИЧА ЗАМШІ

багаторічного Секретаря Управи і Керівника Фінансового Відділу Академії
буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 24-го грудня 1978 року, після Служби Божої
в катедрі св. Володимира на Вест 82-ій вул. у Ню Йорку

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА

св. п.

Інж. ОСИПА БАРАНА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра при Схід 7-ій вул. в Ню Йорку, Н. Й.
дня 27-го грудня 1978 року, о год. 8:30 ранку
Прохаю Рідних, Приятелів та Знайомих згадати в цей день
Покійного Осипа в своїх молитвах.
Ольга — дружина

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що з волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність,
у неділю рано, 17-го грудня 1978 року, по довгій і тяжкій недузі,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

**ҐЛІКЕРІЯ МАЧУК
з дому БОЙЧУК**

учителька, нар. 28-го серпня 1900 р. у Довтрах, Буковина.

ПАНАХИДА — у середу, 20-го грудня 1978 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Музики і Сина при 2151 В. Чікаго Авеню, Чікаго, Ілл.

ЧИН ПОХОРОНУ в четвер, 21-го грудня 1978 р., о год. 9:30 ранку в українському православному соборі св. Володимира при 2250 В. Кортез вул.

Тлінні останки Покійної спочинуть на цвинтарі в Ельмвуд.

Горем прибиті:
чоловік — д-р ЮРІЙ
донька — мгр ЗІРКА ЦИМБАЛІСТА з синами ПАВЛОМ і ЮРІЄМ
донька — мгр ОРИСЯ НОВОСІВСЬКА з чоловіком д-ром ТАРАСОМ, і синами АНДРІЄМ і МАРКОМ
брат — інж. ІВАН БОЙЧУК з дружиною ВАЛЕЮ і донькою ЛЕНЬКОЮ у Польщі
сестрінки — БОГДАН, ЛЕСЯ, МИРОСЛАВА, ГАЛЬЦЯ і ВІРКА у РУМУНІЇ
Ближча і дальша Родина в Україні, Румунії і ЗСА

Мистець, як творець слави й безсмертя свого народу

Артист Лев Молодожанин різьбить портрет композитора Миколи Лисенка. Зі сцени в Фільмарт Продакшен — „Безсмертний образ" Славка Новицького. На другому пляні видніє модель пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінгтоні, роботи Молодожанина

Наприкінці жовтня ц. р. фільмар Святослав Новицький, Фільмар Продакшен, Інк., через свою фірму у Міннеаполісі, Мінн., викінчив свій найновіший англомовний фільм п. н. „Безсмертний образ" („Immoral Image").

У фільмі показано працю скульптора Лева Молодожанина в процесі творення погруддя композитора Миколи Лисенка, методою т. зв. „утраченого воску".

Це вже другий фільм Святослава Новицького, про українського мистця в ділянці пластичного мистецтва творця скульптурного образу М. Лисенка у бронзі, озвучений частинно його ж мелодіями.

Перший фільм „Вівці в дереві" („Sheep In Wood"), був про славного мистця Якова Гніздовського в процесі праці над дереворитом. До речі, в другому фільмі Гніздовський виступає, як погруддя — твір скульптора.

Слід згадати про те, що праця над фільмом „Безсмертний образ" почалася 6 років тому, за власною ініціятивою, задумом і фінансуванням автора фільмаря Святослава Новицького. Готовий фільмовий матеріял пролежав без руху кілька років, через брак коштів на викінчення його.

Фільмар звертався по дотацію або інвестицію до 4-ох чільних українських організацій в Канаді, але з різних причин дістав відмову.

Згодом, дотацію на викінчення фільму одержано, завдяки заходам Христини Гнатів, одної з чільних членів Департаменту Мультикультурности, при Державному Секретаріяті Канади. Спонзорувала фільм телевізійна Спілка „Від степів до прерій" („Steppe To Prairie"), на чолі з Мирославом Трачем.

Із розмови з фільмарем виявляється, що відмова фінансової участи, з боку українських організацій та у зв'язку з тим кількарічна затримка виходу фільму, не дали змоги фільмареві глибше відбити у фільмі моменти українського характеру: ширша продуктивність скульптора на ниві української культури, більше про батька української музики Миколу Лисенка, відслонення погруддя М. Лисенка в Едмонтоні. Це змусило фільмаря триматися більше комерційної цілі, показу в школах і бібліотеках Америки і Канади. Поруч з тим, він втратив і на першості появи фільму, про методу „втраченого воску", бо на фільмовому ринкові в міжчасі появилося два фільми на ту тему.

Одначе, фільм і в стислих рамках виконаний успішно й цікаво.

Треба сказати, що Фільмарт Продакшен, Інк., очолювана С. Новицьким, продукує не дидактичні, а оглядові фільми, як от „Вівці в дереві", „Писанка", фільм для Міннесотського Історичного Т-ва. Автор фільму в цікавій формі ознайомлює глядача з темою, з „реального часу" вдало витискає „фільмовий час". Для прикладу: Процес творення погруддя тривав 6 тижнів і техніка виконання та монтаж теж забрали досить часу, але фільм триває всього 22 хвилини, не обтяжуючи глядача зайвими технічними деталями.

Техніку пояснює коментатор. Автор-режисер влучно переплітає коментар з думками скульптора, про сучасний зміст і стан мистецтва, мистецької освіти та про ролю мистця в суспільстві.

Одночасно фільм виявляє ставлення автора фільму до мистця, який з волі Творця Всесвіту обдарований здібністю бачити глибше більше та відтворювати речі, як він їх бачить. Мистець своєю творчою працею обезсмертнює постаті і явища. Ця його праця одночасно увічнює і самого мистця — лишає реальний слід того, що він був жив і творив.

Зокрема важлива роля в суспільстві й мистця-фільмаря. Навіть творячи документальні фільми, можна зробити їх сухо констативними або оглядово-мистецькими. Святослав Новицький вибрав собі саме мистецьку форму.

Фільми С. Новицького прийняті й визнані на важливих міжнародних кінофестивалях. Це потверджує естетичну й освітню вартість його фільмів та його спрагу до мистецького творення.

Тут буде на місці сказати, що фільмові фестивалі мають важливе значення й для продуцента і для споживача. До складу Жюрі запрошують спеціялістів фільмової справи з цілої країни, з Америки й Канади та інших країн. Позитивні висліди такого фахового Жюрі виявляють висоту рівня фільму і сприяють поширенню фільмової продукції.

Висловлені тут думки з приводу творчости мистців, це лише враження пересічного освіченого глядача. Автор цих рядків сподівається, що невдовзі і рецензія фахівця фільмового мистецтва повніше висвітлить вартість цього фільму Святослава Новицького.

Лада Горлиця

КРАЙОВА РАДА УККА...

(Закінчення зі стор. 1)

січня 1979 р. зібрати ще 86 000 долярів.

Про III Конгрес СКВУ інформували: ред. Ігнат Білинський, інж. Є. Івашків, мгр І. Базарко, мгр Б. Потапенко, мгр І. Скочиляс, пані С. Рубель. Звітодавці до позитивів зарахували: перебіг реєстрації, Екуменічний Молебень, Конгресовий бенкет, Фестиваль української пісні в Карнегі Голл, маніфестацію, не зважаючи на те, що вона закінчилася сутичкою поліції з деякими демонстрантами, велике заінтересування Конгресом широких кіл нашої спільноти в діяспорі (507 делеґатів), праці комісій, які працювали по два й три дні, доповіді, документацію про деколонізацію СССР, виступи канадського міністра багатокультурности Нормана Кафіка, представника Польонії, панель про „завдання української науки" тощо. До неґативів зарахували: відмову Організації Об'єднаних Націй прийняти делеґацію Конґресів поневолених Москвою народів, відсутність представника уряду президента Джіммі Картера та інші дрібніші справи.

Найважливішим досягненням треба уважати узгіднену листу ПрезидіїСКВУ, бо дві листи, без огляду котра була б перемогла, внесли б двоподіл в українській спільноті, до чого стреміла Москва, роблячи усі заходи, щоб послабити значення III Конґресу СКВУ і довести до розбиття на суспільно - громадському відтинку.

Адміністративний директор УККА, мґр Базарко, який займався також підготовою Конгресу, подав до відома деякі циферні дані, пов'язані із СКВУ. З продажу квитків на Фестиваль української пісні, який відбувся 23-го листопада, одержано — 20.026 долярів. Витрачено: на оплату залі і ансамблів 14 712. 84; чистий дохід з концерту: 5313.16. З реєстрації делеґатів і гостей одержано: 24 280; з продажі квитків на бенкет і полуденок: 22 970; разом одержано: 47 250 долярів. У бенкеті взяло участь 1228 гостей; в полуденку 584 і за це каса підготовчого Комітету СКВУ заплатила готелеві 33 487. 80 долярів. Крім того, 6398. 97 дол. заплачено готелеві за інші послуги — мікрофони, додаткові столи, урядові кімнати, службові залі тощо. Також друковані матеріяли (програмки, картки тощо) коштували 6000 долярів. Разом витрат було 45 886. 77 долярів; сальдо на день засідання КРади було 1363 доляри.

Багато осіб взяли участь в дискусії над звітами. Мгр Б. Потапенко додав, що Державний департамент „до якоїсь міри" був репрезентований на бенкеті Едвардом Мезвінским, а мґр Юрій Шимко все таки передав документацію про деколонізацію СССР на руки президента Генеральної Асамблеї ОН Лі Авано, одержавши запевнення, що вона буде влючена до документів Генерального Секретаріяту; інж. Ю. Нестерчук вияснив деякі закулісові справи щодо запрошення представника уряду на Конґрес СКВУ; Є. Кулик подякував Екзекутиві за позитивне полагодження справи предстaвництва Відділу УККА в Рочестері в III СКВУ; В. Шарван вніс пропозицію, щоб подякувати всім Комісіям СКВУ за великий вклад праці (пропозицію прийнято одноголосно); Р. Шраменко критикував деякі недотягнення у Вашінгтоні і на бенкеті СКВУ у відношенні до працівників Білого Дому.

Довший звіт із своєї діяльности у Вашінгтоні склав проф. Лев Добрянський, з'ясовуючи деякі аспекти зовнішньої політики Державного департаменту, його труднощі, напади на нього і деяких конгресменів у совєтській пресі тощо.

Звіт з праці склав також віцепрезидент І. Олексин кажучи, що його метою було: поширити базу УККА; нав'язати ближчі контакти з громадами, приділити більше уваги українському шкільництву, культурі, молодечим організаціям. Багато справ було досягнуто, залишилося ще багато до зроблення, але прийшли до УККА нові люди — д-р Іван Флис від УНСоюзу і о. шамбелян Р. Москаль із СУК „Провидіння". Висловив надію, що новий екзекутивний віцепрезидент буде продовжувати започатковані ним справи. „Наша громада проявляє більше толерантности, стабілізується, дозріває; не можна цього сказати про український політичний світ, зі шкодою для нього", — заявив І. Олексин, який запевнив Екзекутиву і КРаду, що й далі працюватим для УККА. Окремо подякував мгрові Базаркові за дружню співпрацю.

Звітували ще: д-р В. Душник про видання УККА; інж. Ю. Нестерчук про Інформаційне Бюро у Вашінґтоні, п-і С. Рубель про панель молоді на СКВУ; мгр Базарко про пляни праці УККА на 1979 рік, які включають відвідини Владик Українських Церков, Свято Державности у Вашінгтоні, організацію нових Шкіл Українознавства, видавничі справи, координацію праці в ділянці оборони прав людини, допомогу молодечим організаціям з державних фондів, ювілейний Конгрес УККА у 1980 р. тощо.

І тут, як раніше над звітуваннями про справи СКВУ, забирали голос у дискусії: Р. Шраменко, І. Ольшанівський, д-р Леся Ткач, п. Ліщинський, Б. Тодорів та інші.

Деякі дискутанти вважали, що УККА в теперішній ситуації не повинен займати жадного становища до офіційної політики Державного департаменту, особливо до нової ініціятиви Вашінґтону щодо нав'язання дипломатичних зв'язків з комуністичним Китаєм; інші критикували зустріч президента УККА з прем'єром Родезії Іаном Смитом; д-р Леся Ткач звернула увагу, що Шкільна Рада УККА потребує більше фондів на розгортання праці ; ред. І. Білинський не погоджувався з „невтральним становищем" щодо китайської політики Білого Дому, бо Національний Китай веде боротьбу проти комунізму; п. Ліщинський навів приклад політики винародовлення, яку стосує сьогодні червоний Китай; Б. Тодорів підкреслював, що треба змагатися не тільки за людські, але також за національні права.

Ділові наради Крайової Ради УККА, у яких взяло участь 68 осіб, закінчилися цілим рядом пропозицій і схвалень у пізніх пополудневих годинах. Багато учасників цих нарад опісля взяли участь в Ювілейному бенкеті для відзначення 85-річчя „Свободи", 45-річчя „УкраїнськогоТижневика" і 25-річчя „Веселки" тобто періодичних видань УНСоюзу.

ОРГАНИ КҐБ...

(Закінчення зі стор. 1)

націоналіст. На мою — український патріот, громадянин суверенної української держави... Я український літератор, пишу вірші, перекладаю вірші російських, білоруських, німецьких, еспанських, французьких, англійських поетів; я є автором двох десятків літературно-критичних статтей. Так, я люблю мій український народ, почуваю себе вірним сином його. І якраз тому я з великою пошаною ставлюся до інших народів. Я ніколи не дозволив собі навіть одним словом образити національну гідність інших. Між моїми довголітніми приятелями, які називають мене братом, є росіяни й білоруси, евреї і українці, вірмени і молдавани, литовці і татари, грузини і лотиші. Ніхто з них не вважає мене націоналістом... Націоналісти це ті, які словами колишнього майстра Корасева кидають мені в лице: коли б мені автомат, я вистрілив би всіх тих хахлів. Націоналісти це ті, хто з лайкою кричить: ох, ти, морда татарська, чувашська, вірменська, неросійська... Я відповідаю їм: українці нічим не гірші інших. Запам'ятайте: українці, а не хахли, евреї, а не жиди, узбеки, а не чорнозади, грузини, а не звіри..."

Стільки про нагінку на Стуса. Слід відмітити, що подібні репресії, а рівночасно різні провокації організують керівники КҐБ супроти інших політичних в'язнів, а теж тих, яких звільнили з таборів чи заслань, як і загалом проти інакодумаючих українських патріотів.

Нещодавно продісталася на Захід самвидавна нова збірка поезій Миколи Руденка, ув'язненого голови Української Гельсінкської Групи. Вона має 62 сторінки машинопису і появиться у видавництві „Сучасність".

СЛОВО ДО МОЛОДОЇ...

(Закінчення зі стор. 2)

— Це поширення овидів. Чому, наприклад, вивчаємо в школі історію? І потім читаємо для приємности історичні твори? Тому, що історія помножує наш особистий досвід на досвід поколінь, які померли, на досвід сторіч і тисячоріч. Одним із найпотужніших джерел мудрости це — досвід. Але досвід однієї людини обмежується до кількадесятьох років. А історія дозволяє нам зазнайомитися з досвідом, який людство нагромадило в собі впродовж свого існування.

Чому вивчаємо латину? Тому, що поперше, знання старої мови поширює нашу здібність розуміння механізму дії одного з наймогутніших знарядів людської мислі, яким є мова. А подруге, що латина дає нам ключ до студіювання історії трьох тисяч літ західньої цивілізації, ключ до католицької теології, до середньовічної філософії, до римського права, до поганської античної поезії, до мудрости Марка Аврелія, до чесноти Ціцерона, до буйного життя Плявта і до святости св. Августина. Европеєць, що знає латину, нагло здає собі справу, що европейське право не починається від Наполеона, що европейські політичні інституції не починаються від британського парляменту, що Европа має за собою 3 000 років мудрости й досвіду.

Чому вивчаємо філософію? Тому, що вона вводить лад у наше мислення.

Навіть будучи інженером чи дентистом — не легковаж латини, ані української та всесвітньої історії, ані лектури св. Августина, Томи з Аквіну, Сковороди, Данте, Шекспіра, Шевченка, Івана Франка й Лесі Українки. Це придасться Тобі навіть у Твоїй власній кар'єрі. Будеш мудрішою людиною, а будучи мудрішою, будеш автоматично мати перевагу над іншими, що не вміють і носа виставити поза своє ремесло. Бо, щоб бути директором у фабриці — не вистачить бути ремісником. Треба мати незвичайно багато здорового розсудку, а здоровий розсудок, чи ж не є він відблиском мудрости?

До авторів статтей і дописів

Звертаємось до шановних авторів статтей і дописів, щоб їхні матеріяли, по можливості, були написані на машинці і щоб поміж рядками цього машинопису, евентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріяли.

Дописи про відзначування національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутянські імпрези, березневі Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпрези — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпрез.

Редакційна Колегія „Свободи"

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЄТЬСЯ ПЕТРА КУБРУ ПЕТРОВИЧА,
який колись жив у селі Сулимів, р-н Куликів, обл. Львів. Шукає донька Стефанія. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до:
Mrs. Mary Turek
5754 Milwakee Avenue
Chicago, Ill. 60646

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ДЗЮБА, член УНС Відд. 334 в Клівленд, Огайо, помер 22 листопада 1978 на 77 році життя. Нар. 1901 р. у Волі Добростанській, Україна; членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку дочки: Агафію, Ольгу і Александру; синів: Михайла і Степана; 12 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 25 листопада 1978 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Парма.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Боганек, секр.

ЯКИМ ОЛЕКСИШИН, член УНС Відд. 59 в Бріджпорт, Конн., помер 10 листопада 1978 на 75 році життя. Нар. 1903 р. в Західній Україні; членом УНС став 1952 р. Залишив у смутку приятелів і знайомих. Похорон відбувся 13 листопада 1978 р. на цвинтарі Лейквю в Бріджпорт, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Сливінський, секр.

ЮРКО КОВАЛИШИН, член УНС Відд. 375 у Філядельфії, Па., помер 23 листопада 1978 на 87 році життя. Нар. 1891 р. в Жидачеві, Україна; членом УНС став 1946 р. Залишив у смутку синів — Василя й Івана та дочки — Зофію й Ольгу. Похорон відбувся 27 листопада 1978 р. на цвинтарі Овкленд, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Тарнавський, секр.

ІВАН МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 21 в Джансон Сіті, Н. Й., помер 19 листопада 1978 на 85 році життя. Нар. 1893 р. в Україні; членом УНС став 1929 р. Залишив у смутку Ольгу Кулиша. Похорон відбувся 22 листопада 1978 р. на цвинтарі Вестал Гілс, Меморіял Парк у Вестал, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Волтер Мельниченко, секр.

СТЕПАН ДВОРНІК, член УНС Відд. 451 (кол предсідник 449 В.), помер на 80-му році життя. Нар. 1898 р. в с. Скорики, п. Збараж, Зах. Україна; членом УНС став 1947 р. Залишив у смутку дружину Евдокію, трьох синів, п'ять дочок, 18 внуків, сестру Галину та сестру Марію в Україні. Похорон відбувся 30-го жовтня 1978 р. на цвинтарі Грінвуд у Вотерфорд, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Єфим Ю. Омельченко, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

Повідомляємо всі організації і поодинокі особи,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не буде відписуватися.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1978 року кінчається з 29-им грудня. Тому аплікації нових членів приймаємо Головна Канцелярія тільки до 29-го грудня 1978 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 29-го грудня 1978 р.

Головна Канцелярія УНС